

Одређивање спектралних индекса радио-петљи између 1420, 820 и 408 MHz

Весна Борка Јовановић

Лабораторија за физику (010),
Институт за нуклеарне науке "Винча",
П.П. 522, 11001 Београд, Србија

Радио-петље и лукови

Остаци супернових звезда представљају приближно сферне љуске које се шире, и које у зависности од густине међузвездане материје кроз које љуска пролази мењају свој облик. Ми видимо само делове тих сферних контура које представљају радио-лукове, тј. области интензивнијег зрачења на небу, лучног облика и огромних димензија.

Радио-лукови: одступања од расподеле густине међузвездане материје која опада приближно експоненцијално са повећањем растојања од галактичке равни. Главни гребен лука је најинтензивнији део лука.

Радио-петље се састоје од више лукова који приближно леже на истом малом кругу небеске сфере.

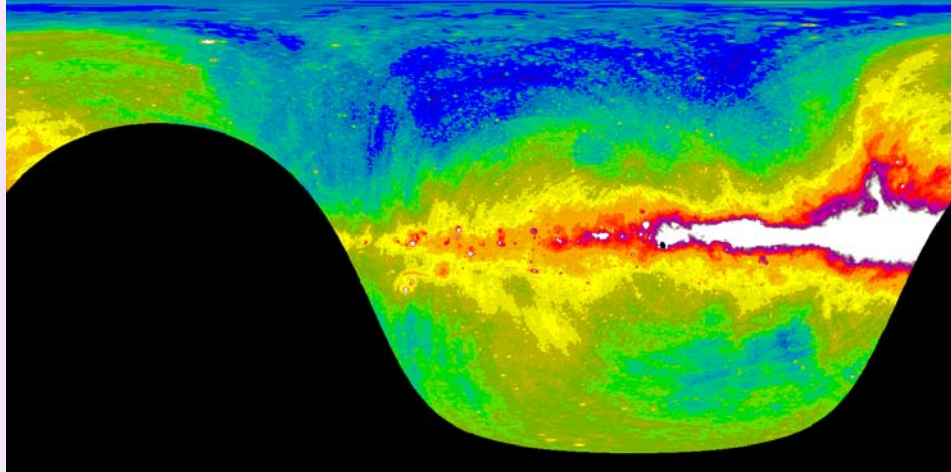
SNR: *Cygnus Loop (Veil Nebula)*

(<http://www.spacetelescope.org/videos>)

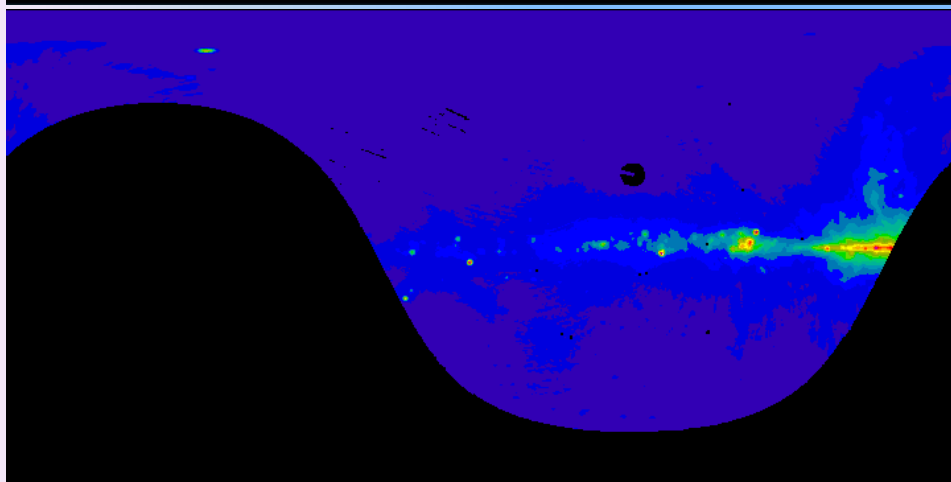
Предмет проучавања: Петље I-VI, Mon, Cyg

- прегледи неба дати су на основу радио емисије у континууму на: 1420 MHz (Reich & Reich 1986, A&AS, 63, 205), 820 MHz (Berkhuijsen 1972, A&AS, 5, 263) и 408 MHz (Haslam et al. 1982, A&AS, 47, 1)
- <http://www.mpifr-bonn.mpg.de/survey.html> (*MPIfR's Survey Sampler*)
- програми помоћу којих се од података у електронском облику (*Flexible Image Transport System* формат) добија датотека података
- израчунавање **средње температуре** по сјају, **површинског сјаја**, **спектралног индекса** и **удаљености**

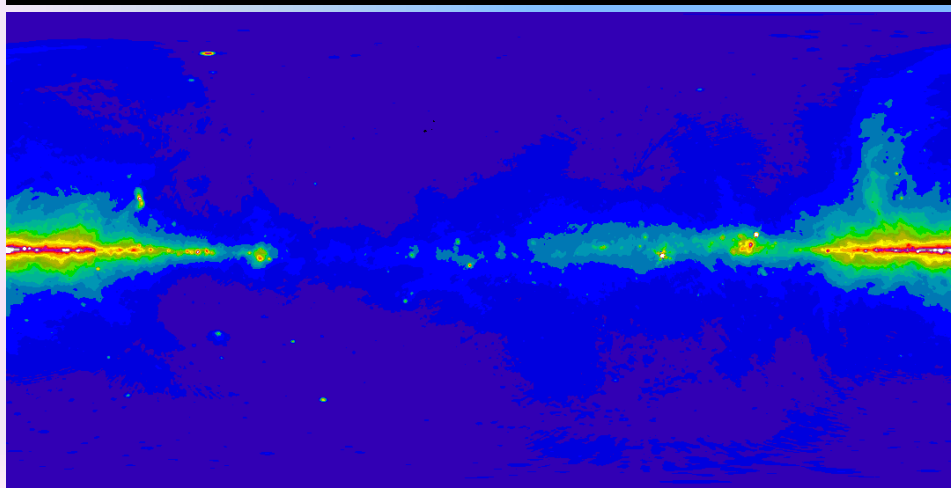

Подаци у FITS формату
приступачни на адреси:
[http://www.mpifr-
bonn.mpg.de/survey.html](http://www.mpifr-bonn.mpg.de/survey.html)

1420 MHz

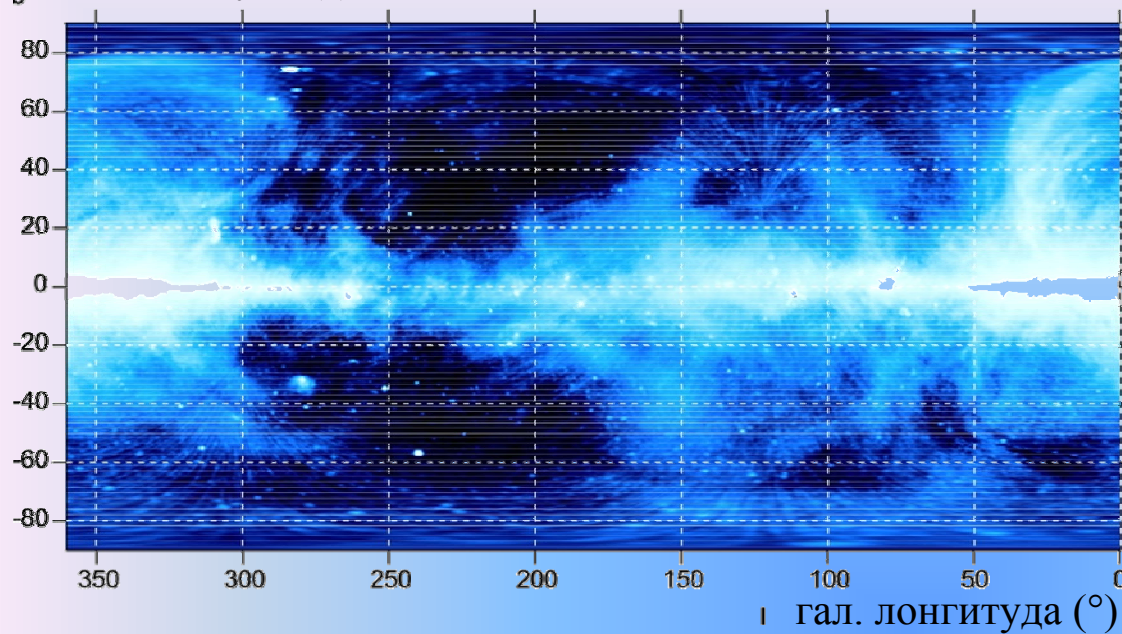
820 MHz

408 MHz

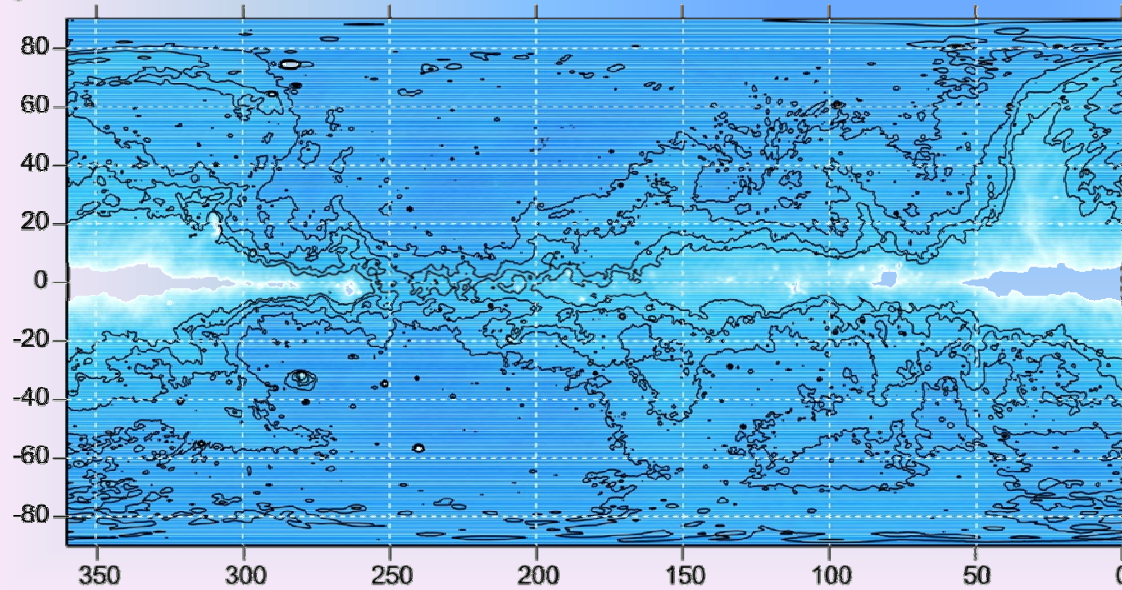
408 MHz

b гал. латитуда ($^{\circ}$)

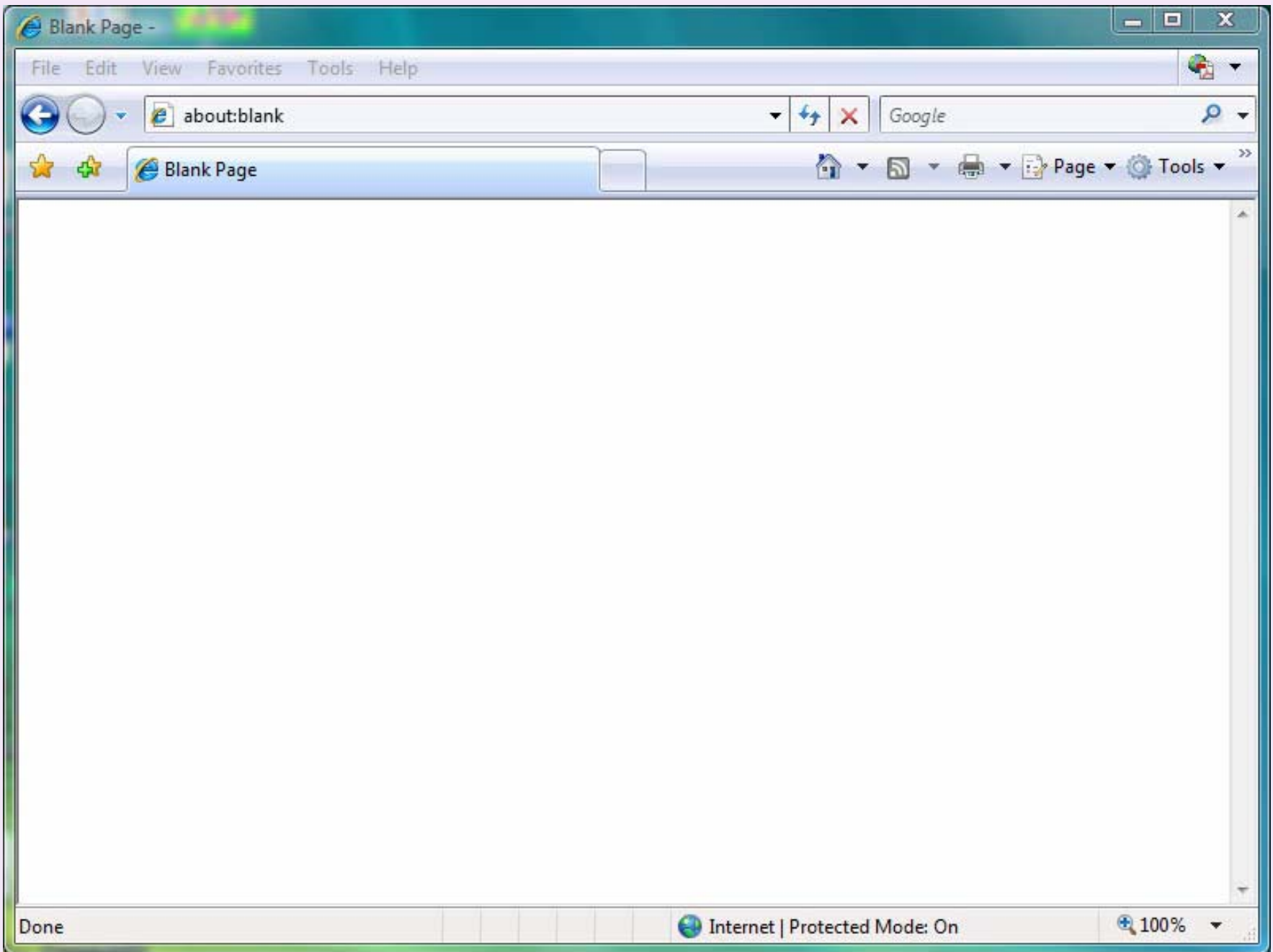

408 MHz

b

изолиније за
температуре
по сјају
од 21 К до 40 К

Средња температура по сјају (T_b)

Температура по сјају на некој фреквенцији је по дефиницији температура коју би имало тело када би зрачило као црно тело и једнака је производу неке константе и фреквенције која се степенује температурским спектралним индексом:

$$T_b \sim \nu^{-\beta}$$

-границе:

$\beta > 2$ нетермални механизам

$\beta < 2$ термални механизам (специјалан случај $\beta = 0$ одговара термалном механизму Планковског типа, тј. закону зрачења црног тела)

Ми смо у раду још појачали услов за нетермални механизам тако што смо уместо границе $\beta > 2$ користили границу $\beta > 2.2$ како би били сигурни да се ради о нетермалном механизму зрачења

Површински сјај ($B_\nu \equiv \Sigma_\nu$)

У циљу одређивања средње температуре по сјају за петљу, одузели смо зрачење позадине, као и суперпонирано зрачење (од других извора).

Затим су добијени површински сјајеви помоћу релације:

$$\Sigma_\nu = (2k\nu^2 / c^2) T_\nu$$

где је k Болцманова константа, а c је брзина светлости.

Температуре и сјајеви на 1 GHz израчунати су коришћењем спектралних индекса β :

$$T_{1000 \text{ MHz}} / T_{\nu \text{ MHz}} = (1000 / \nu)^{-\beta}$$

$$\Sigma_{1000 \text{ MHz}} = (2k(1000 \text{ MHz})^2 / c^2) T_{1000 \text{ MHz}}$$

Метод

Ø Користили смо податке из посматрања, тј. дигиталне прегледе неба који су објављени на сајту MPlfR.

Ø Средње температуре и површински сјајеви радио-петљи рачунати су из прегледа неба у радио-континууму на 1420, 820 и 408 MHz.

Ø Да би одредили средњу температуру по сјају неке петље, одузели смо позадинско зрачење, као и суперпонирано зрачење које није петља.

Ø Два начина рачунања спектралног индекса: спектар $\log\text{-}\log T$ и $T\text{-}T$ график.

Computer Microsoft Visual Stud... Microsoft Office Wo... Media Player Classic fv

Recycle Bin Programm... Notepad Microsoft Office Po... Winamp

Internet Explor... Wolfram Mathemati... WinEdt Camtasia Studio 6

Mozilla Firefox MATLAB R2008a Morton Benson ... ACDSee 10 Photo M...

Skype OriginPro 8 GSview 4.9 Nero Express

PuTTY CorelDRAW X4 Adobe Acrobat 8 ... Total Commander

WinSCP Corel PHOTO-P... Adobe Photosh... Fortran Build Environme...

May 09

S	M	T	W	T	F	S
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

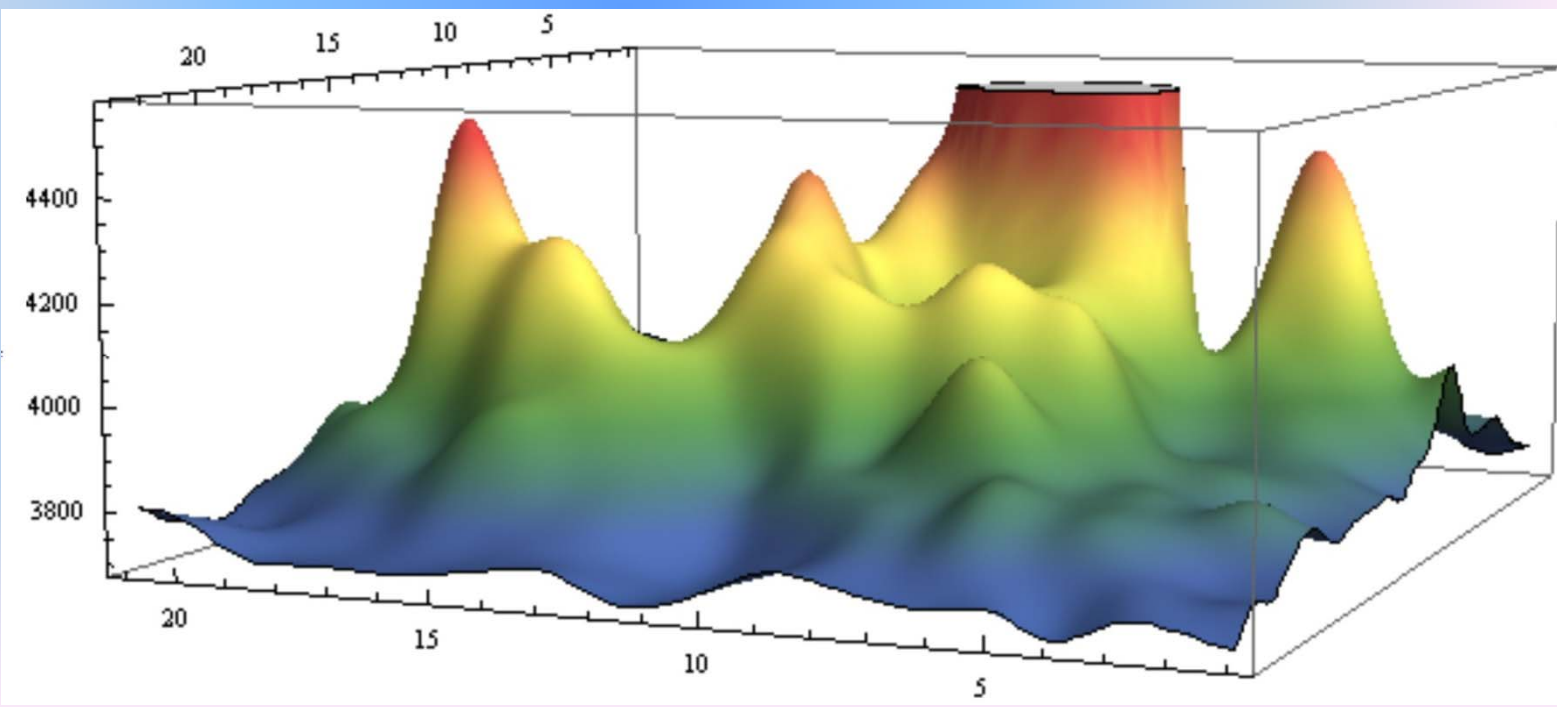
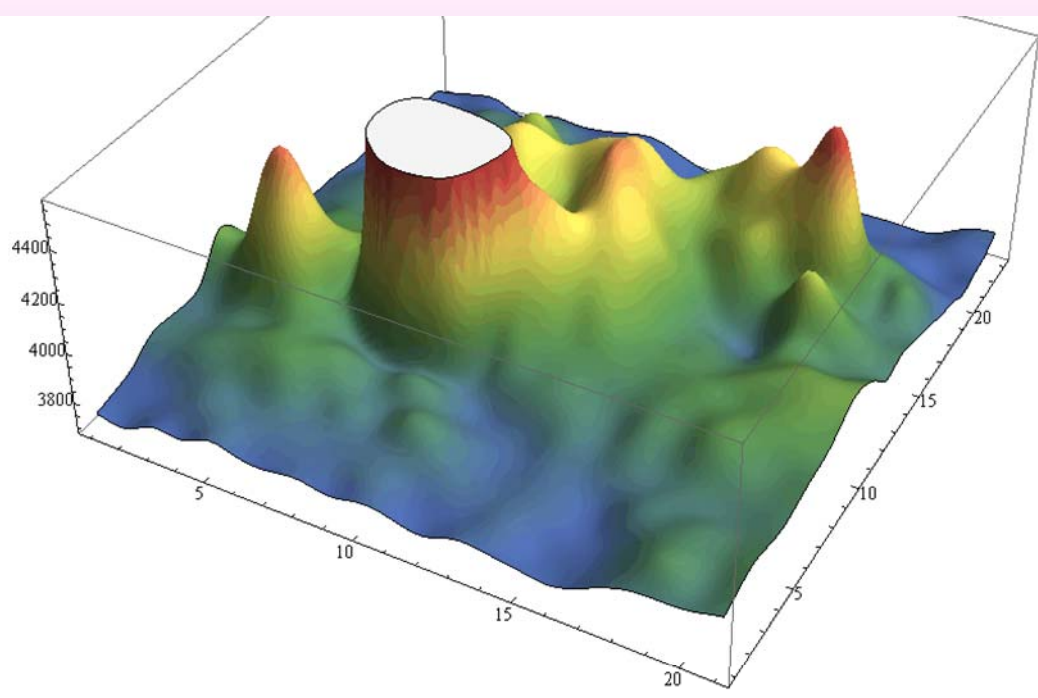
18°
Belgrade, Serbia

10% 47%

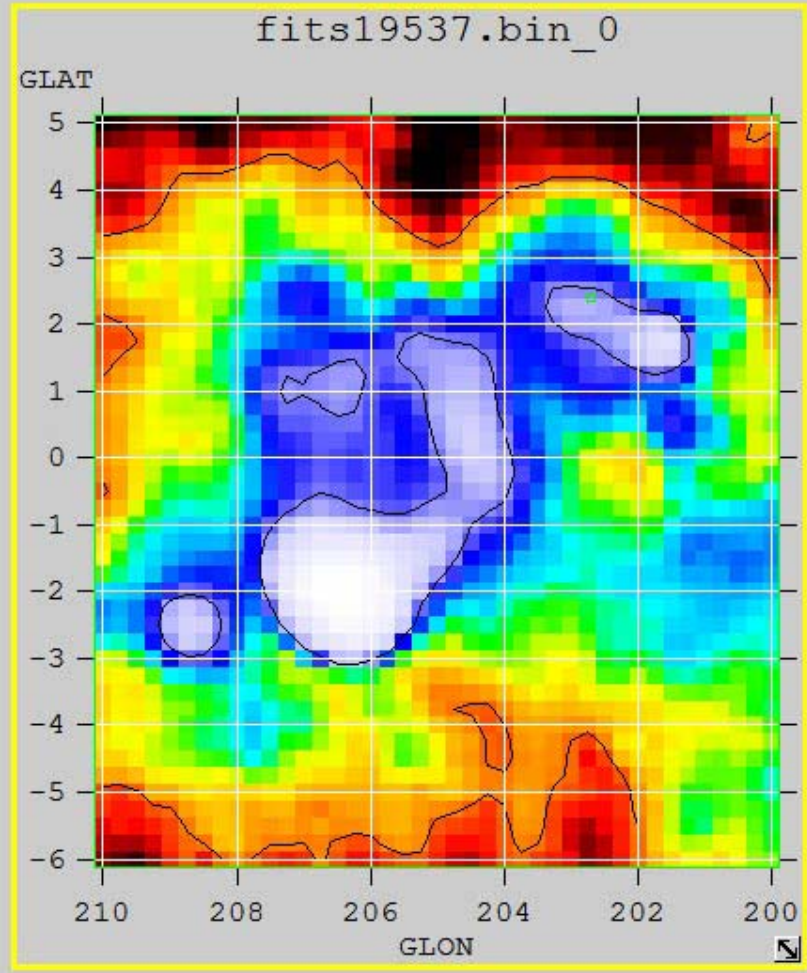
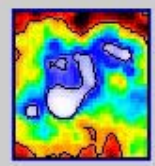
Windows Start Button Taskbar Icons: Total Commander 7... Camtasia Studio - U...

EN System Tray: Network, Volume, Safely Remove Hardware, Taskbar, System Clock: 5:53 PM

Graph coordinates: +
(X, X)
Image pixel:
(X, X)
Pixel value:
X()

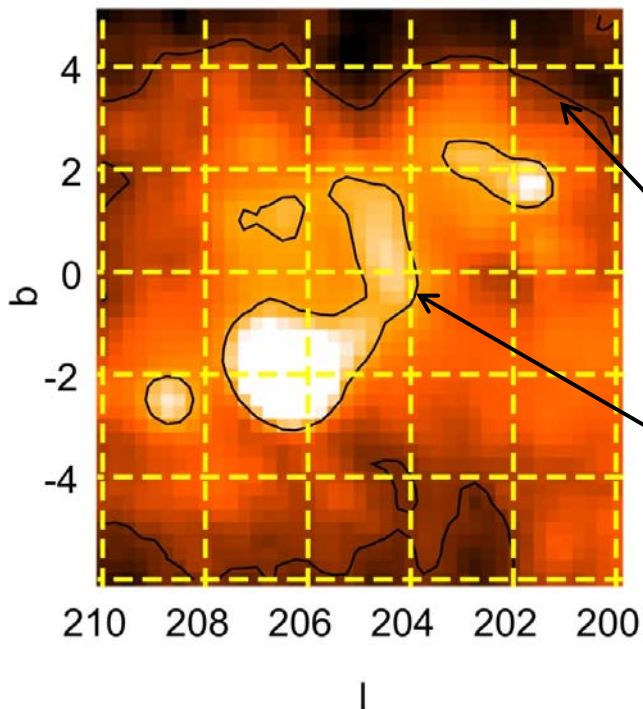
fits19537.bin_0_0

Контури (изолиније T_b)

Ова слика са контурама (за *Mon*) је добијена из података, помоћу програмског пакета, и служи само као визуелна илустрација како Моноцерос петља изгледа на овој

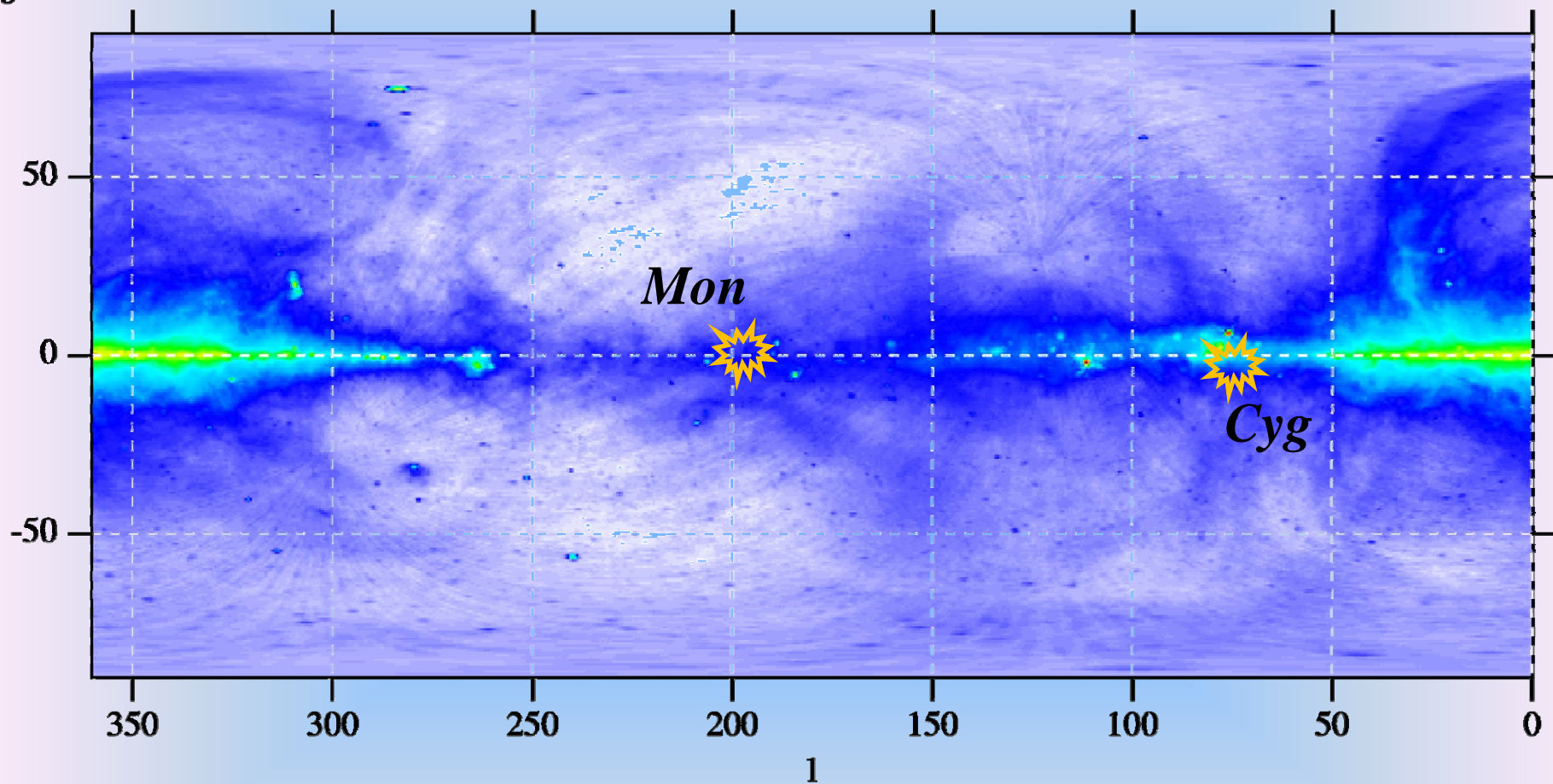
1420 MHz

Од свих контура најважније су спољашња и унутрашња које су процењене границе петље. Спољашња контура (која одговара T_{\min}) раздваја петљу од позадине, а унутрашња (која одговара T_{\max}) разграничава је од неког суперпонираног извора.

Преглед целог неба на 408 MHz (Haslam et al. 1982)

b

Mon (SNR G205.5+0.5)

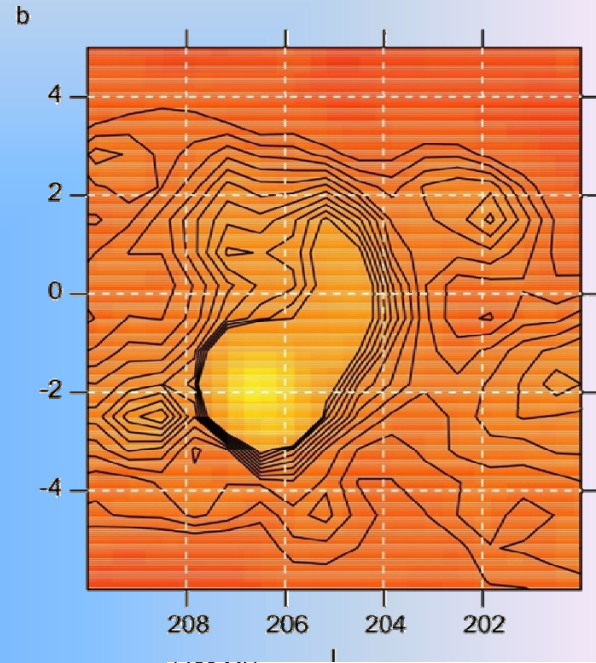
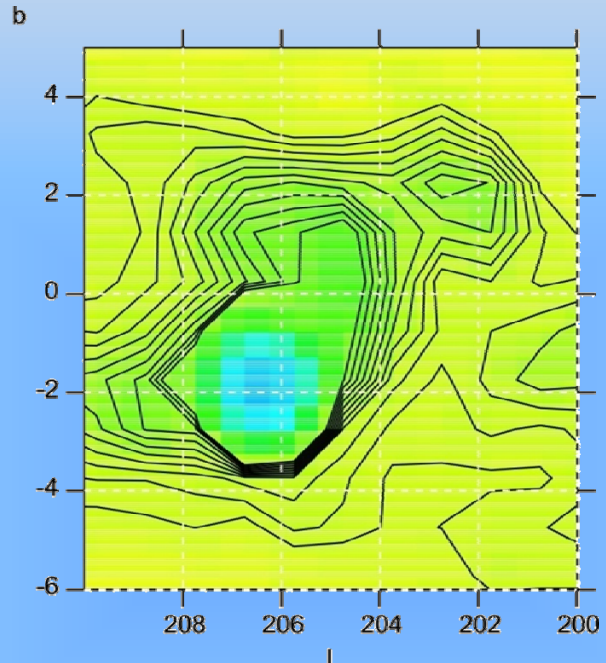
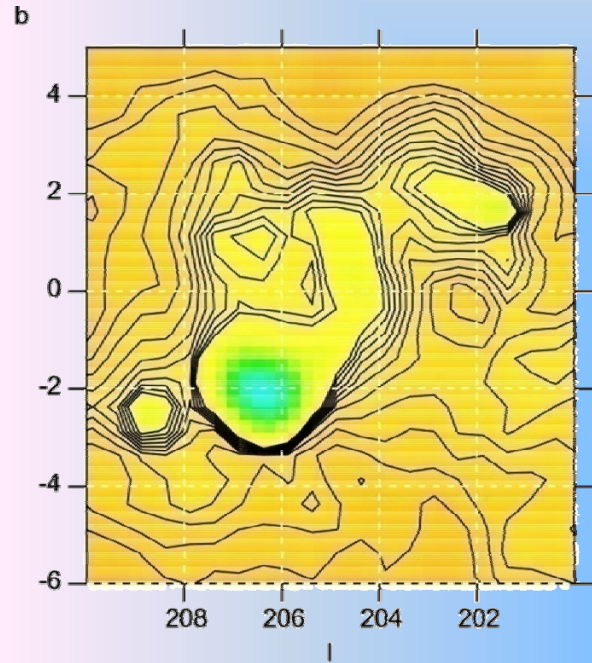
(Green 2006, *A Catalogue of Galactic Supernova Remnants*, Cavendish Laboratory, Cambridge, UK.)

Контуре за Моноцерос петљу

1420 MHz

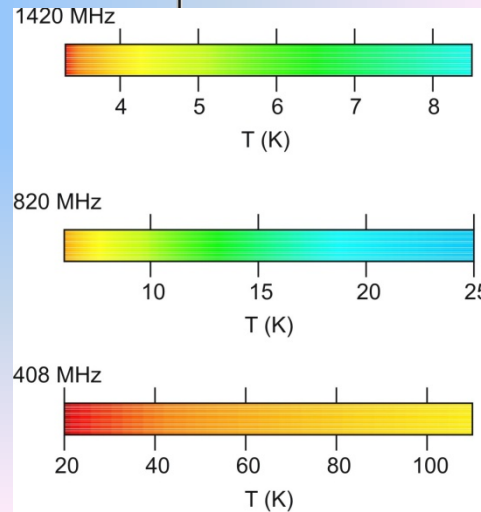
820 MHz

408 MHz

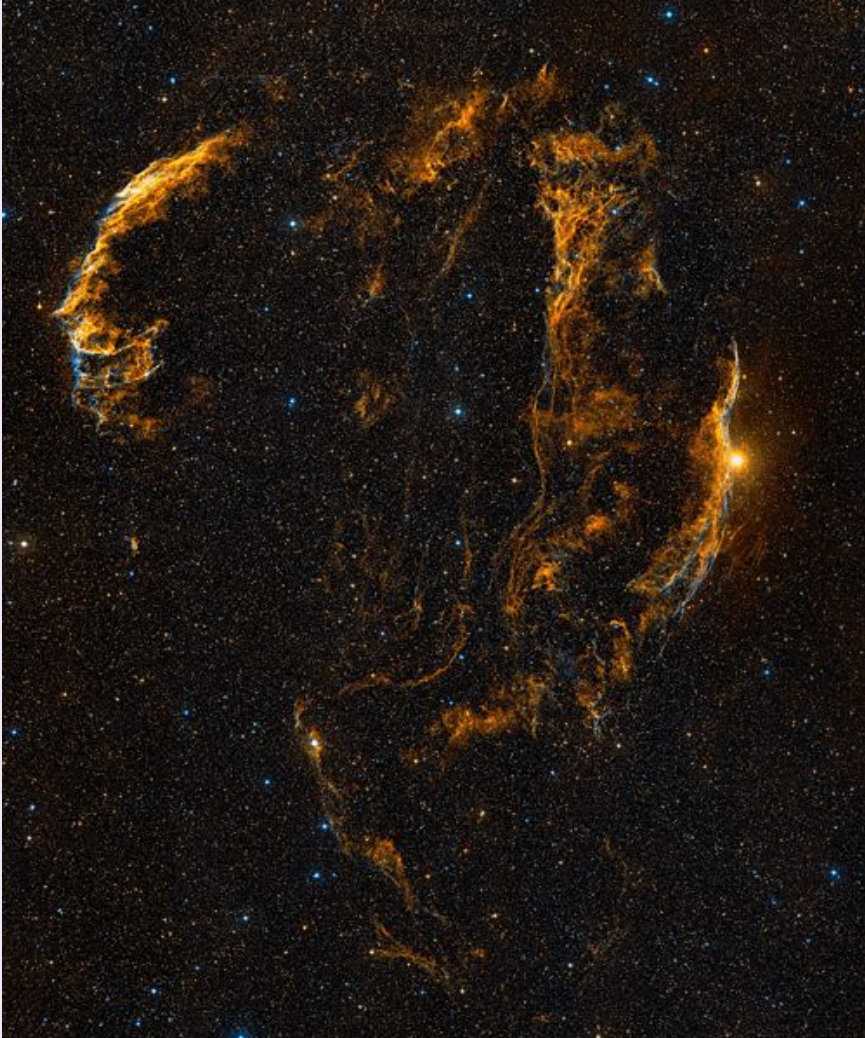

$$l = [210^\circ, 200^\circ]$$

$$b = [-6^\circ, 5^\circ]$$

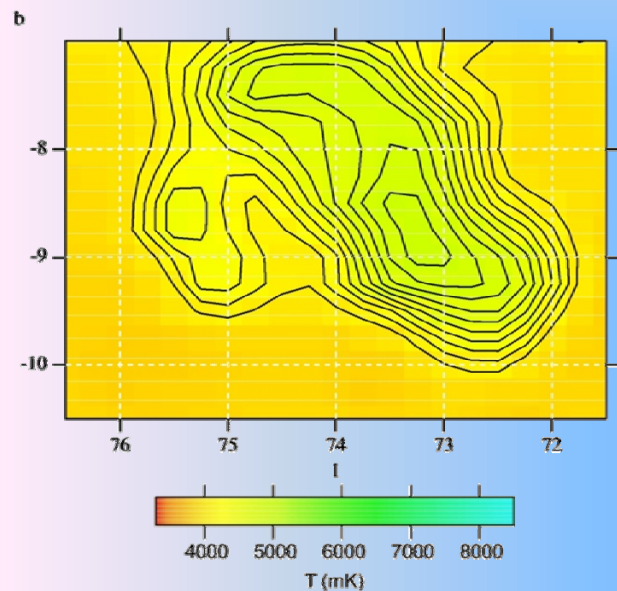

Cyg (SNR G74.0-8.5)

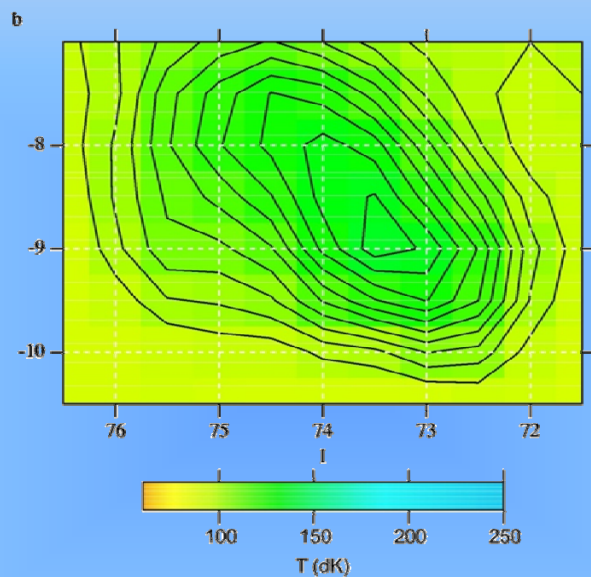

Контуре за Цигнус петљу

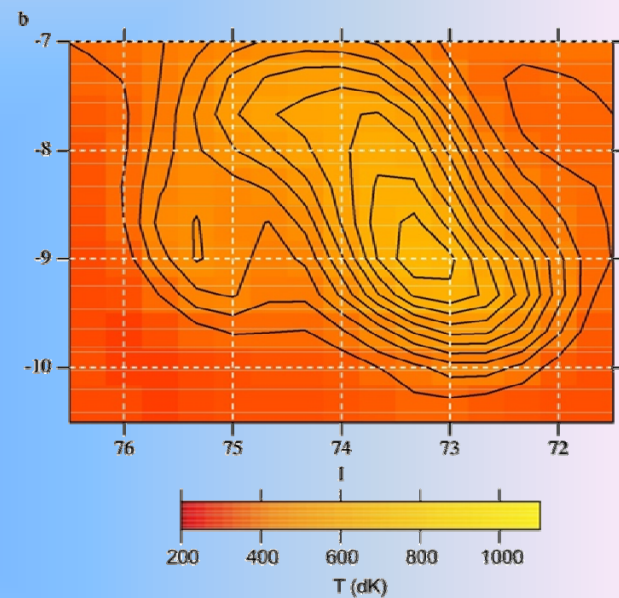
1420 MHz

820 MHz

408 MHz

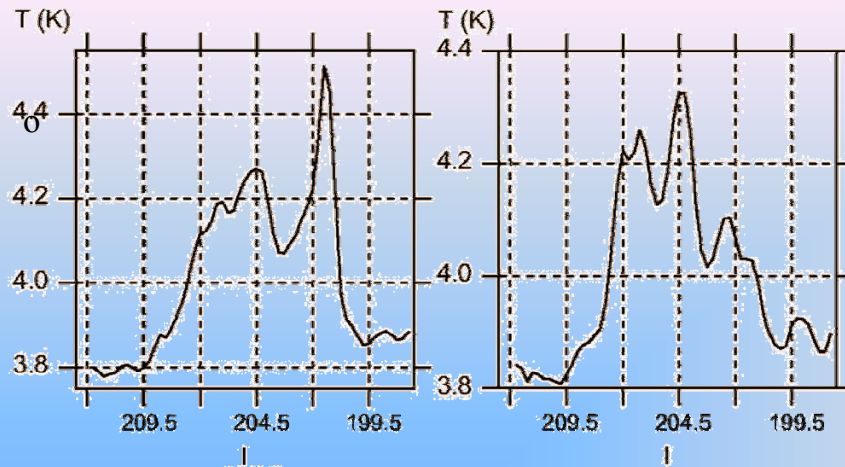

$$l = [77^\circ, 71^\circ]$$

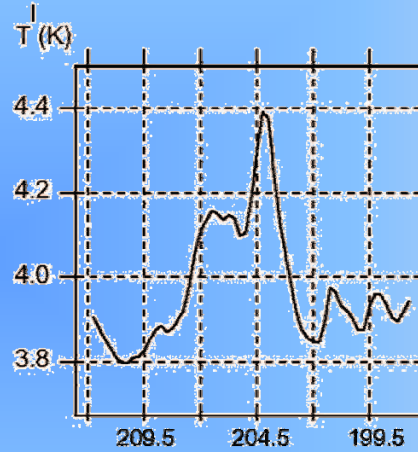
$$b = [-11^\circ, -6^\circ]$$

Температурски
профили за
 Моноцерос петљу
 на 1420 ,
 за $l = [212^\circ, 198^\circ]$

$b = 1^\circ.5$

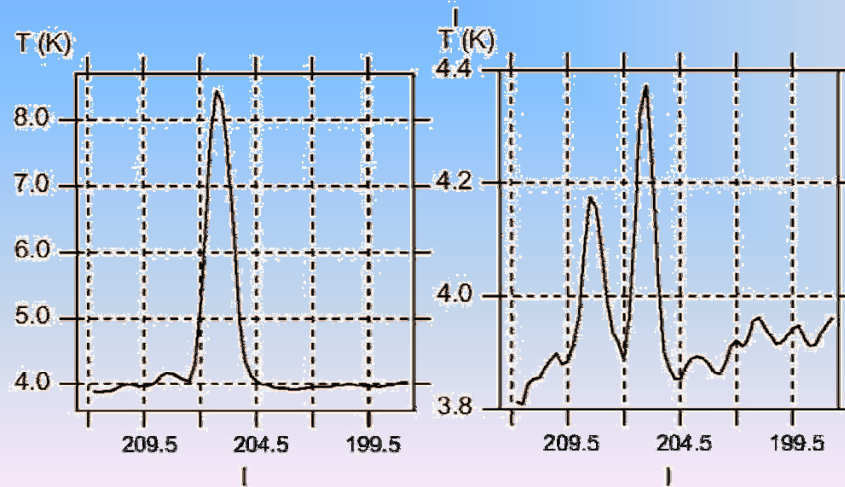

$b = 1^\circ$

$b = 0^\circ$

$b = -2^\circ$

$b = -3^\circ$

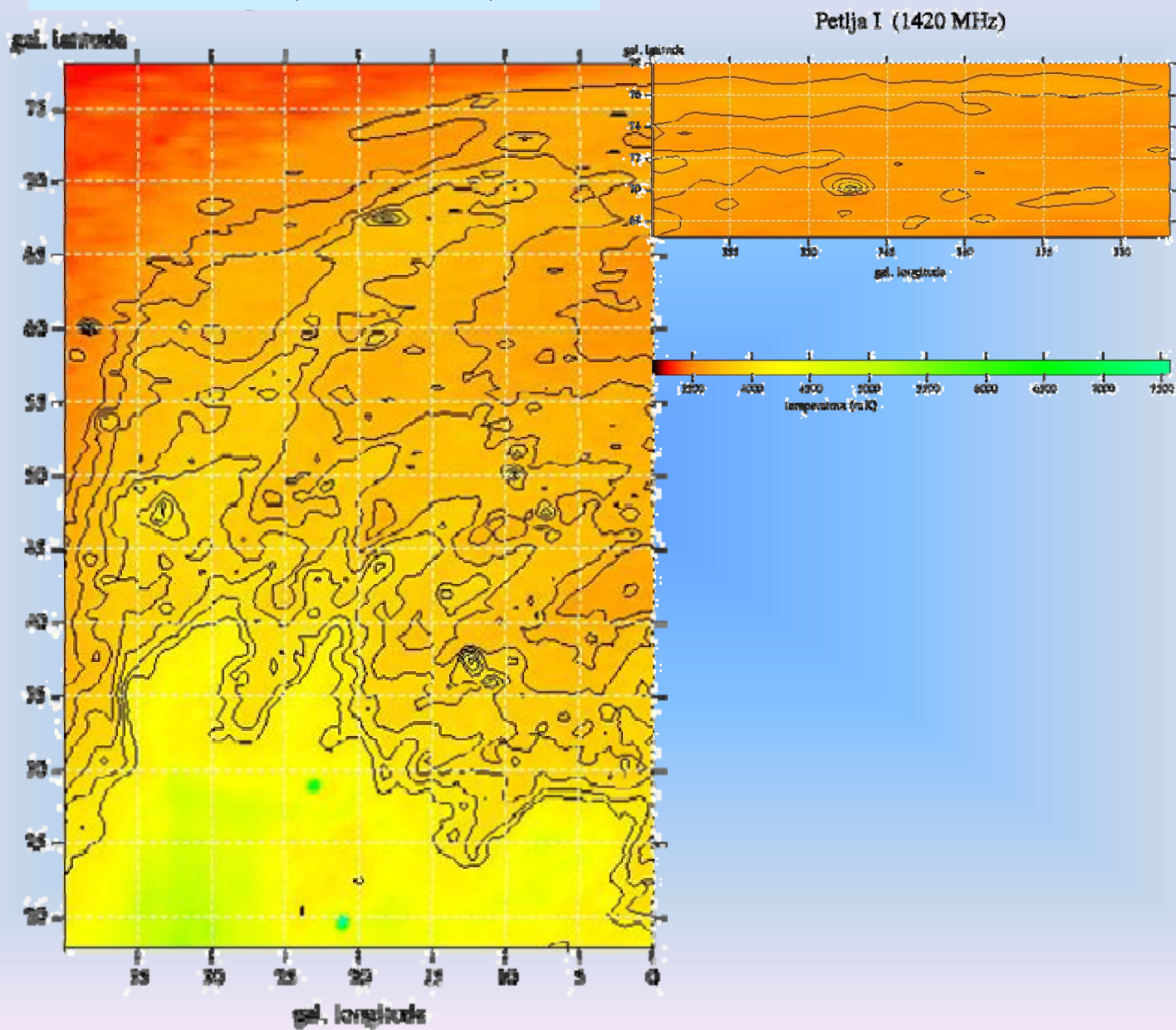
Цигнус

фреквенција (MHz)	границе T_{\min}, T_{\max} (K)	температура (K)	сјај ($10^{-22} \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ Hz Sr})$)
1420	4.1, 4.9	0.45 ± 0.05	2.80 ± 0.30
820	9.6, 14.0	2.10 ± 0.20	4.33 ± 0.40
408	39, 72	14.4 ± 1.0	7.37 ± 0.50

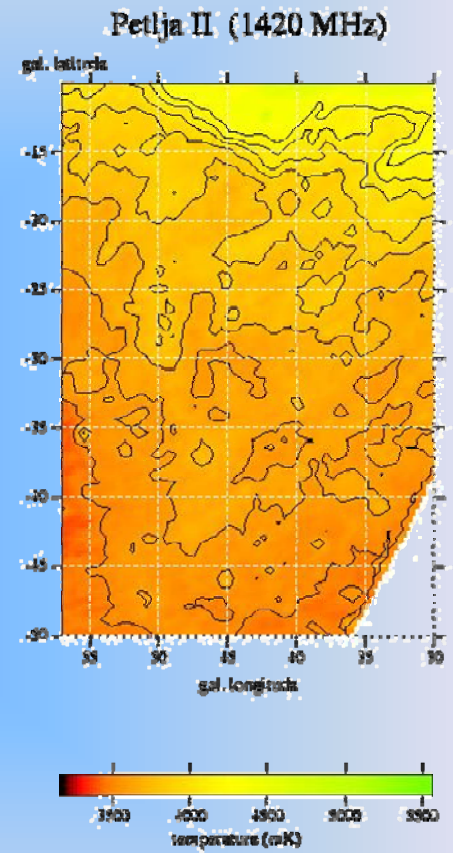
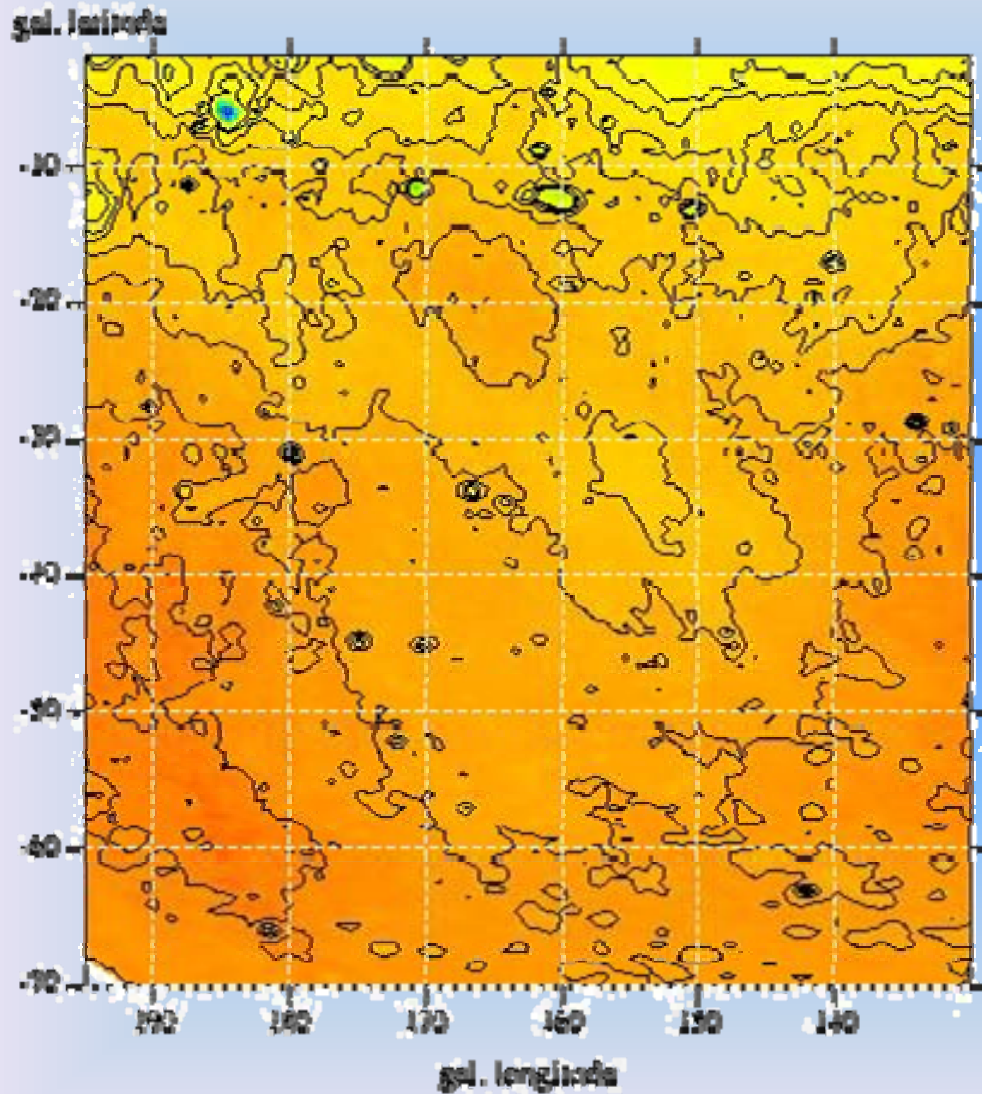
Моноцерос

фреквенција (MHz)	границе T_{\min}, T_{\max} (K)	температура (K)	сјај ($10^{-22} \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ Hz Sr})$)
1420	3.8, 4.2	0.18 ± 0.05	1.09 ± 0.30
820	8.8, 10.7	0.90 ± 0.20	1.85 ± 0.40
408	36, 47	5.2 ± 1.0	2.63 ± 0.50

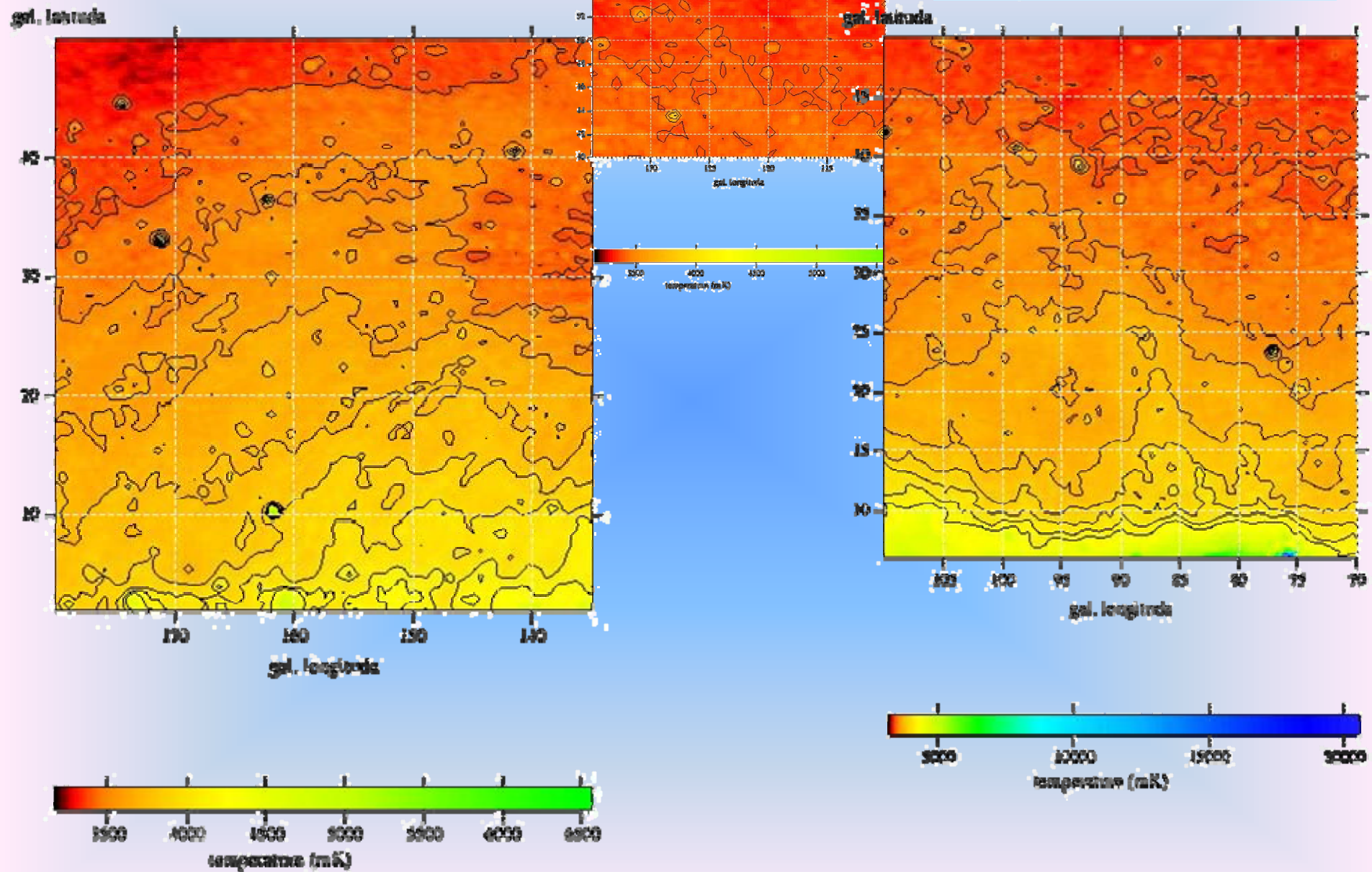
Петља I (1420 MHz)

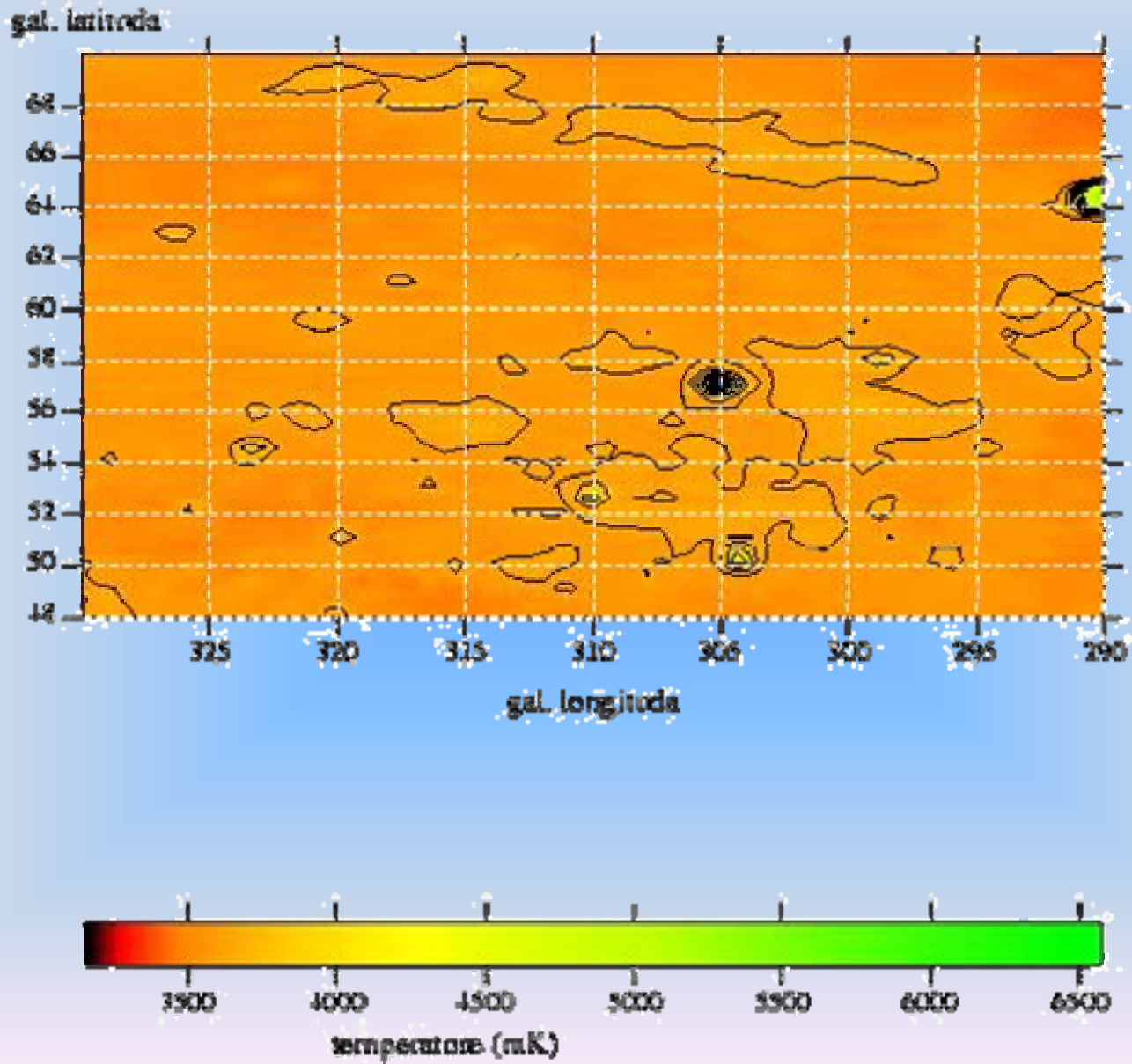
Петља II (1420 MHz)

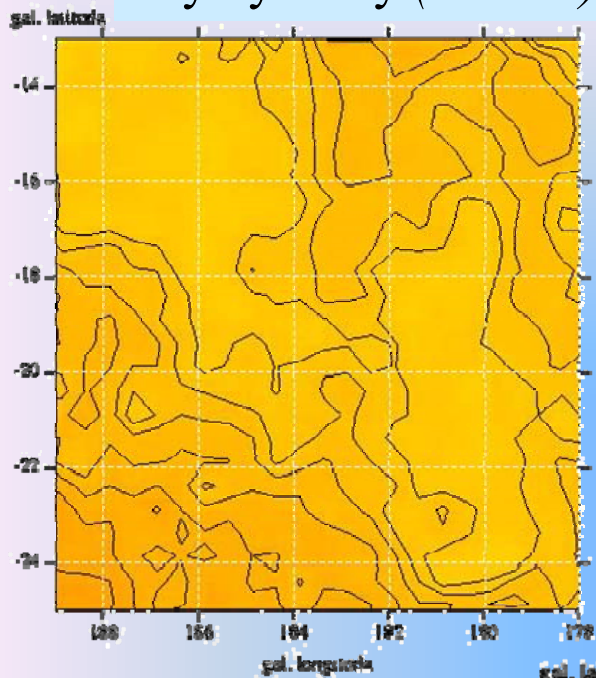
Петља III (1420 MHz)

Петља IV (1420 MHz)

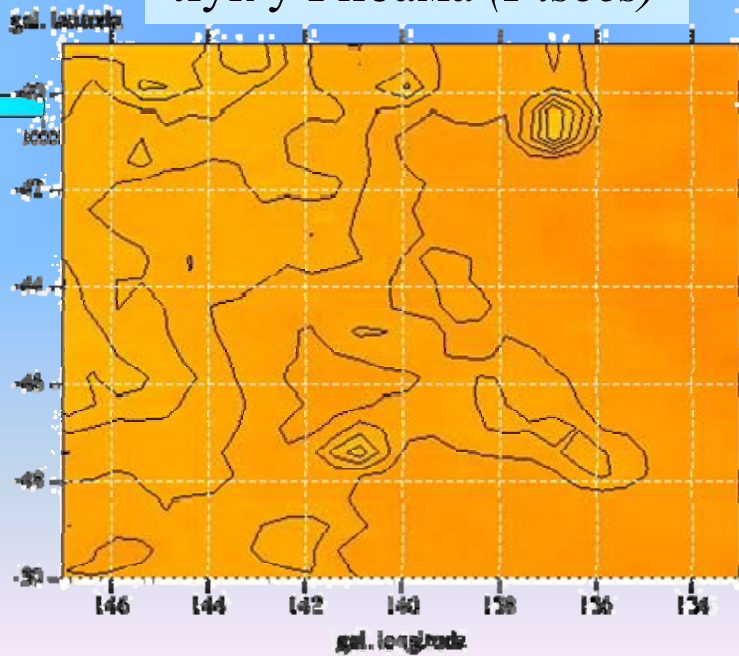

лук у Бику (*Taurus*)

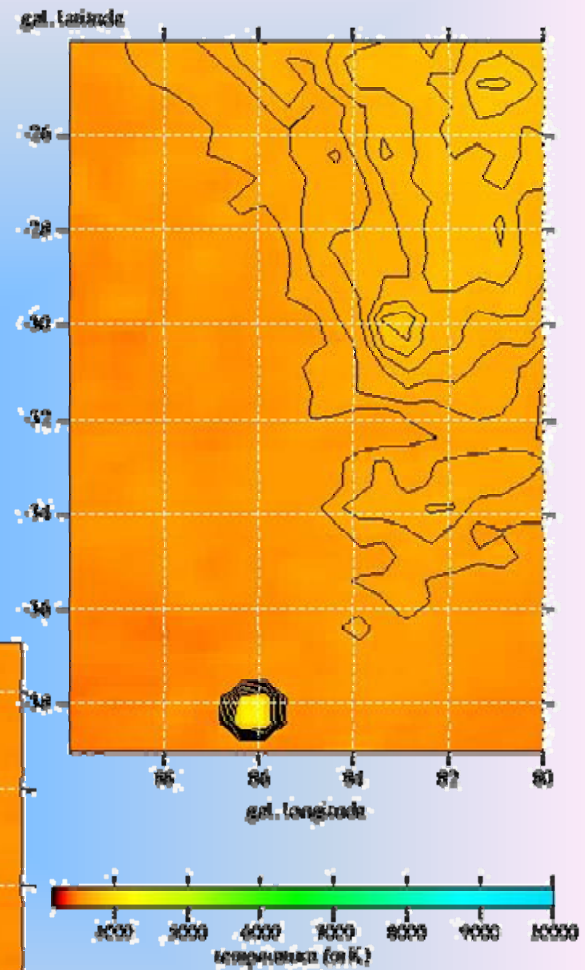

Петља V (1420 MHz)

лук у Рибама (*Pisces*)

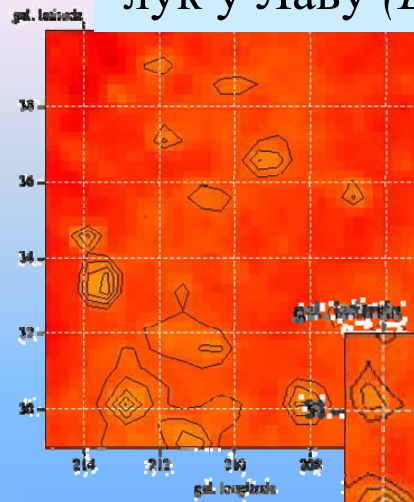

лук у Пегазу (*Pegasus*)

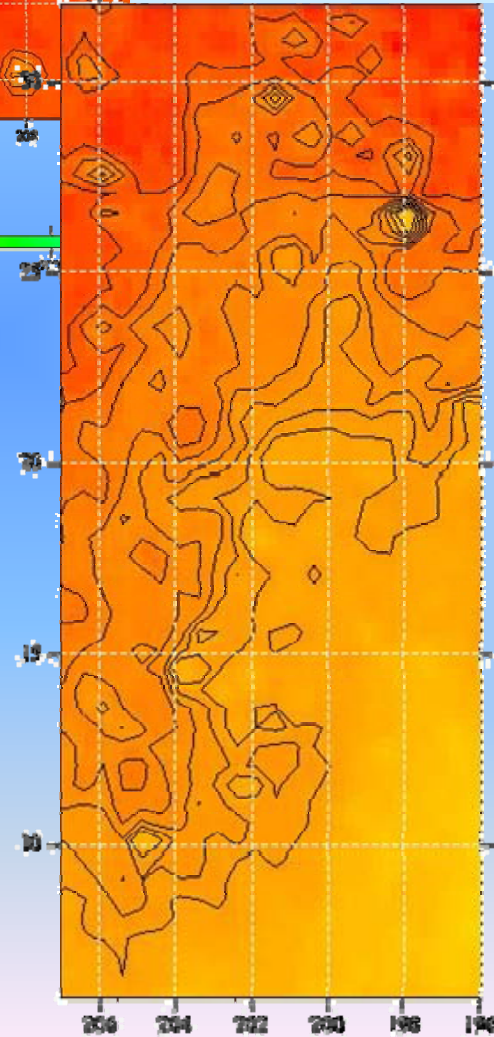
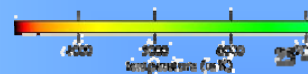

лук у Лаву (*Leo*)

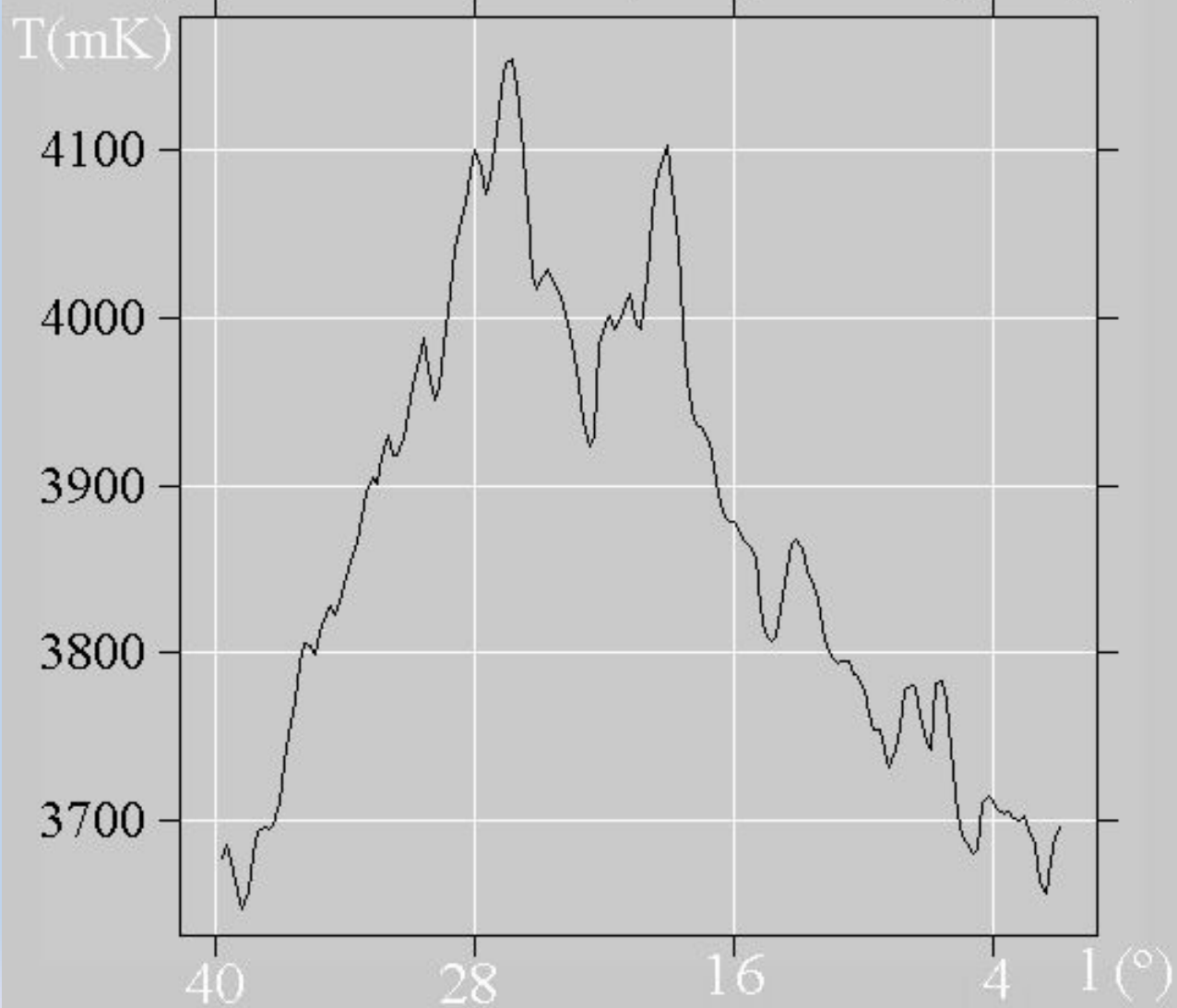
Петља VI (1420 MHz)

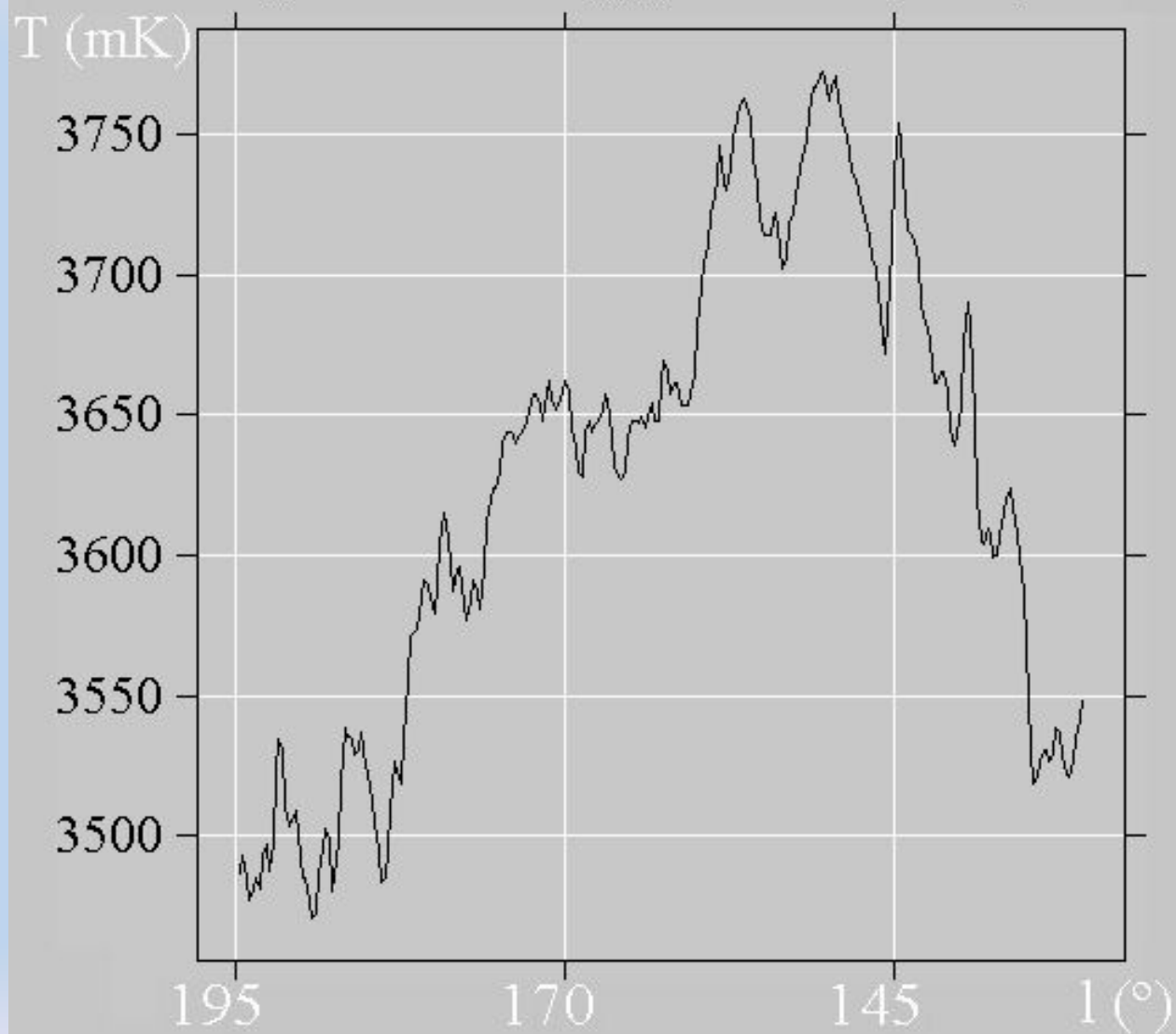
лук у Раку (*Cancer*)

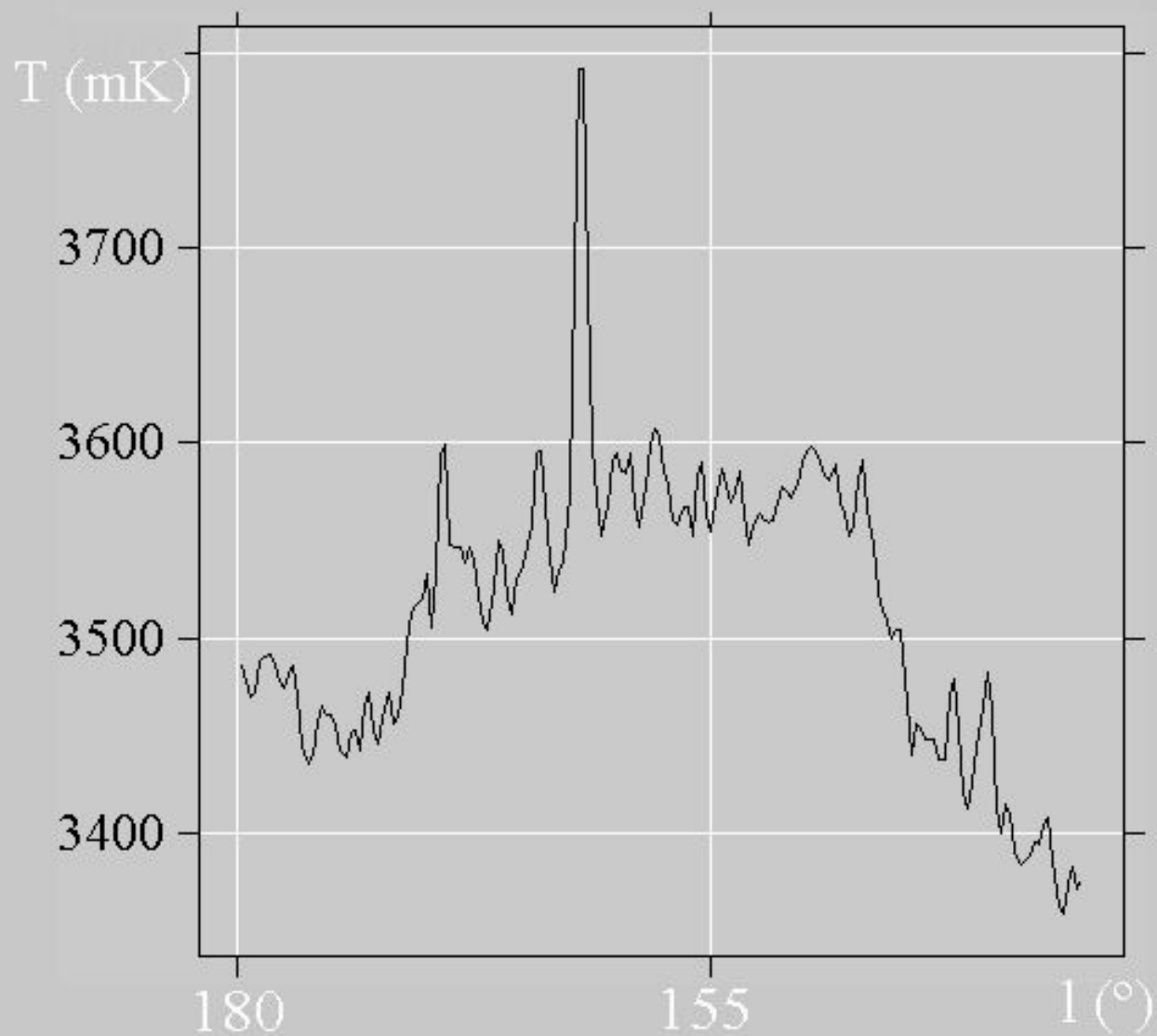
пресек за лат. $b = 40$ (Северни поларни лук)

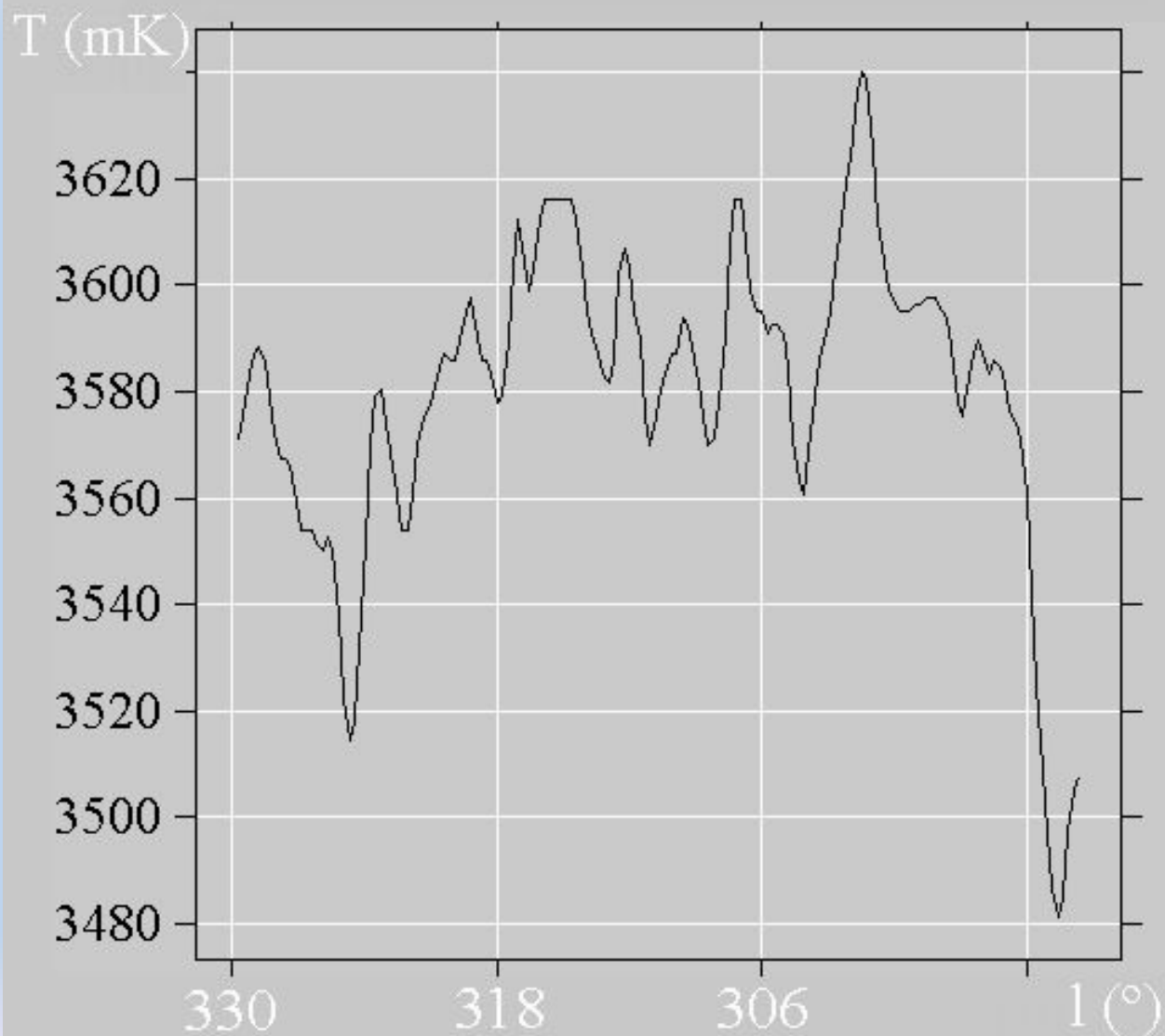
пресек за латитуду $b = -40$ (Ован)

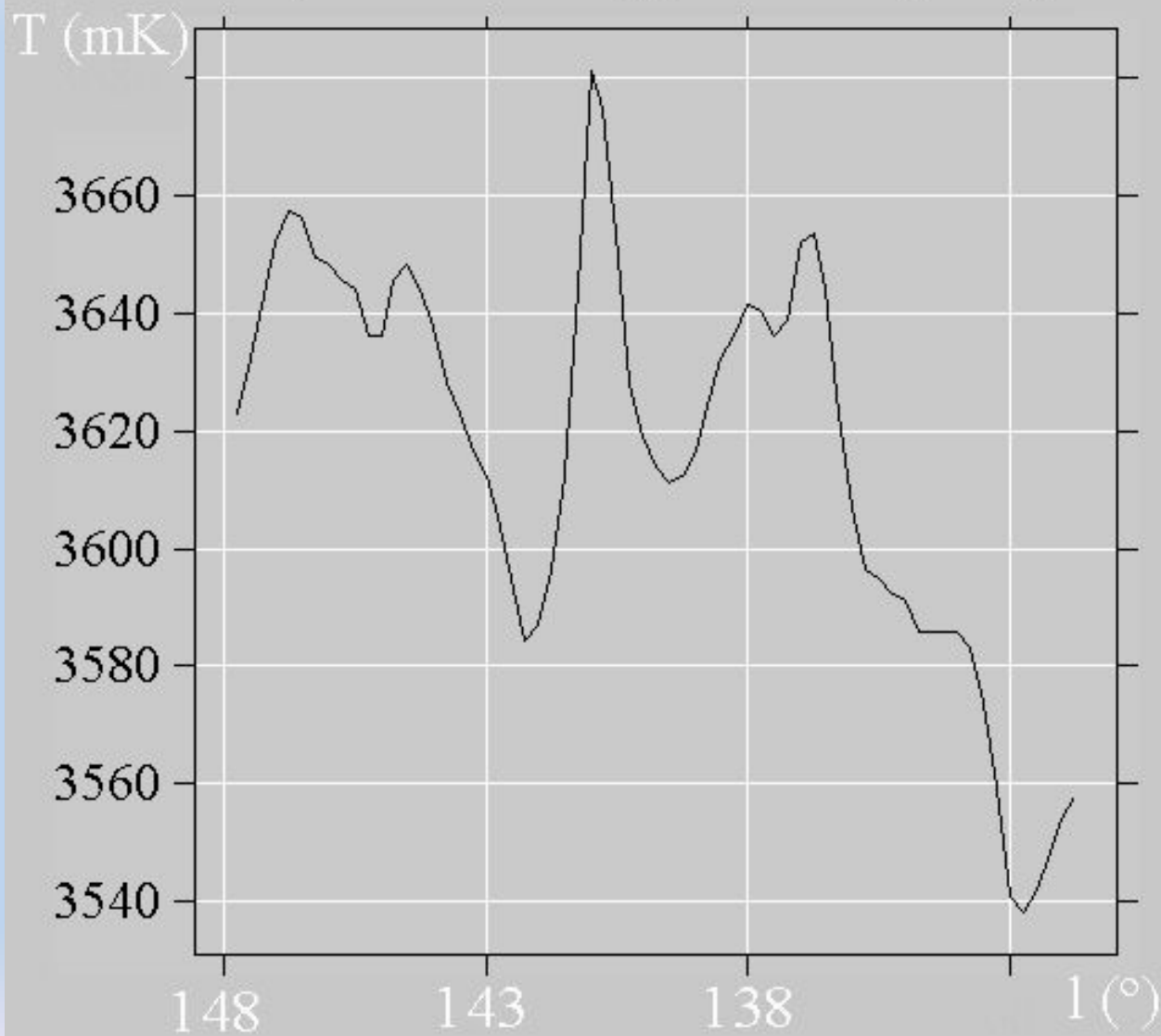
пресек за латитуду $b = 30$ (лук I петље III)

пресек за лат. $b = 55$ (северни део петље IV)

пресек за латитуду $b = -47$ (Рибе)

пресек за латитуду $b = 31$ (Лав)

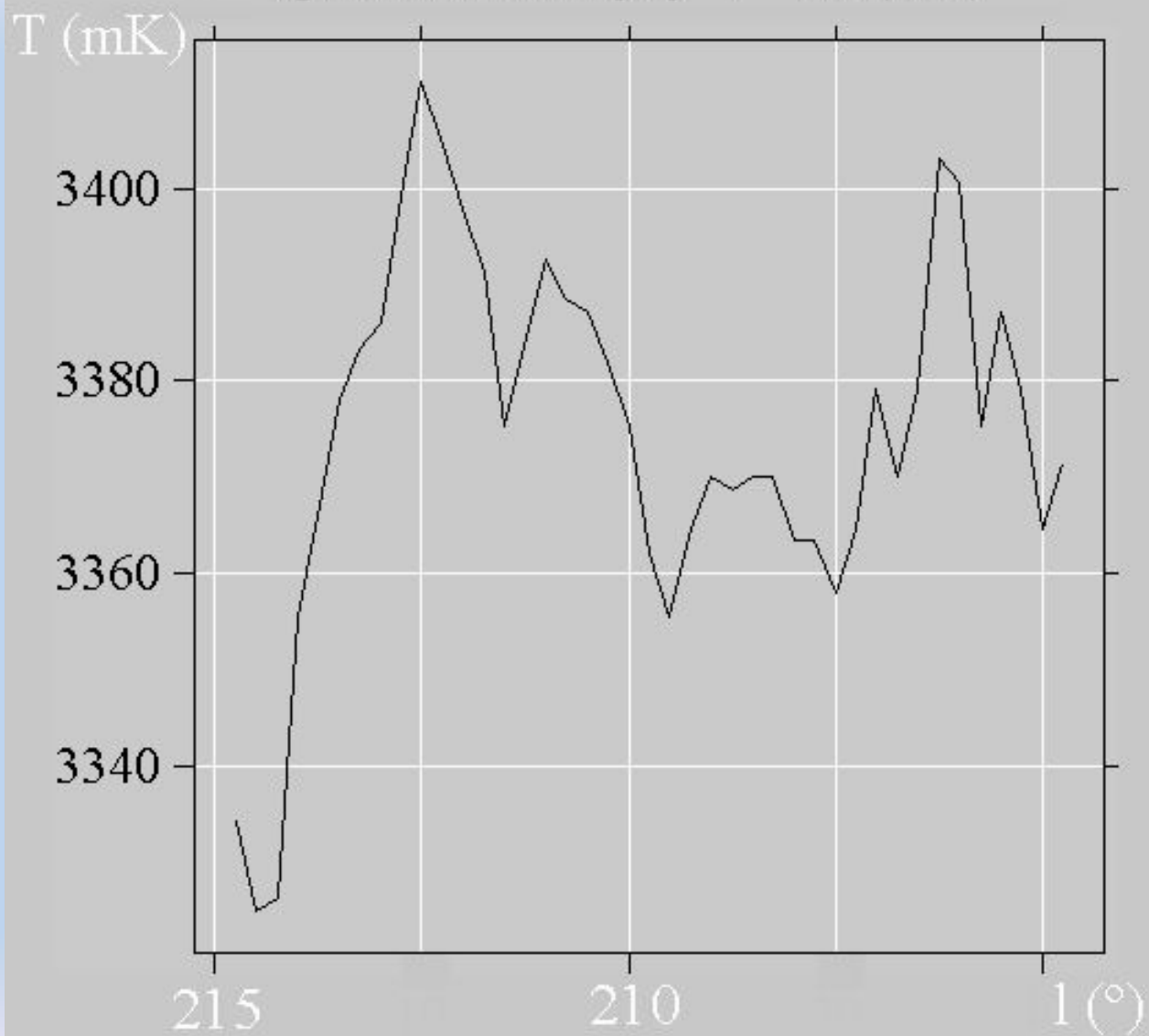

Table 1. The Galactic longitude and latitude for spurs belonging to Loops I–VI and the lower and upper temperature limits for these loops.

Label of the loop	l, b intervals for spurs ($^{\circ}$)		1420 MHz		820 MHz		408 MHz	
			Temperature limits (K)		Temperature limits (K)		Temperature limits (K)	
			T_{\min}	T_{\max}	T_{\min}	T_{\max}	T_{\min}	T_{\max}
Loop I	$l = [40, 0]$	$b = [18, 78]$	3.6	4.1	7.8	9.5	30.0	40.0
	$l = [360, 327]$	$b = [67, 78]$						
Loop II	$l = [57, 30]$	$b = [-50, -10]$	3.6	4.2	7.2	9.9	24.0	36.0
	$l = [195, 130]$	$b = [-70, -2]$						
Loop III	$l = [180, 135]$	$b = [2, 50]$	3.4	4.2	6.4	10.0	21.0	38.0
	$l = [135, 110]$	$b = [40, 55]$						
	$l = [110, 70]$	$b = [6, 50]$						
Loop IV	$l = [325, 285]$	$b = [55, 72]$	3.58	4.0	7.45	7.95	27.5	30.0
Loop V	$l = [189, 178]$	$b = [-25, -13]$	3.6	3.8	7.1	7.8	24.0	33.5
	$l = [147, 133]$	$b = [-50, -39]$						
	$l = [90, 80]$	$b = [-39, -24]$						
Loop VI	$l = [215, 205]$	$b = [29, 40]$	3.38	3.58	5.8	6.9	15.0	23.5
	$l = [207, 196]$	$b = [6, 32]$						

Table 2. Temperatures (K) and brightnesses ($10^{-22} \text{ W m}^{-2} \text{ Hz}^{-1} \text{ Sr}^{-1}$) of the radio loops at 1420, 820 and 408 MHz, respectively.

Label of the loop	1420 MHz		820 MHz		408 MHz	
	Temperature	Brightness	Temperature	Brightness	Temperature	Brightness
Loop I	0.27 ± 0.05	1.69 ± 0.30	1.35 ± 0.20	2.78 ± 0.40	8.4 ± 1.0	4.31 ± 0.50
Loop II	0.22 ± 0.05	1.36 ± 0.30	1.10 ± 0.20	2.26 ± 0.40	8.0 ± 1.0	4.07 ± 0.50
Loop III	0.30 ± 0.05	1.84 ± 0.30	1.39 ± 0.20	2.87 ± 0.40	8.5 ± 1.0	4.34 ± 0.50
Loop IV	0.08 ± 0.05	0.48 ± 0.30	0.53 ± 0.20	1.09 ± 0.40	3.0 ± 1.0	1.52 ± 0.50
Loop V	0.13 ± 0.05	0.80 ± 0.30	0.58 ± 0.20	1.19 ± 0.40	5.6 ± 1.0	2.86 ± 0.50
Loop VI	0.12 ± 0.05	0.71 ± 0.30	0.62 ± 0.20	1.29 ± 0.40	4.3 ± 1.0	2.20 ± 0.50

Спектри и Т-Т графици за Петље I-VI

спектар: $T = Kv^{-\beta}$ ($K = const$)

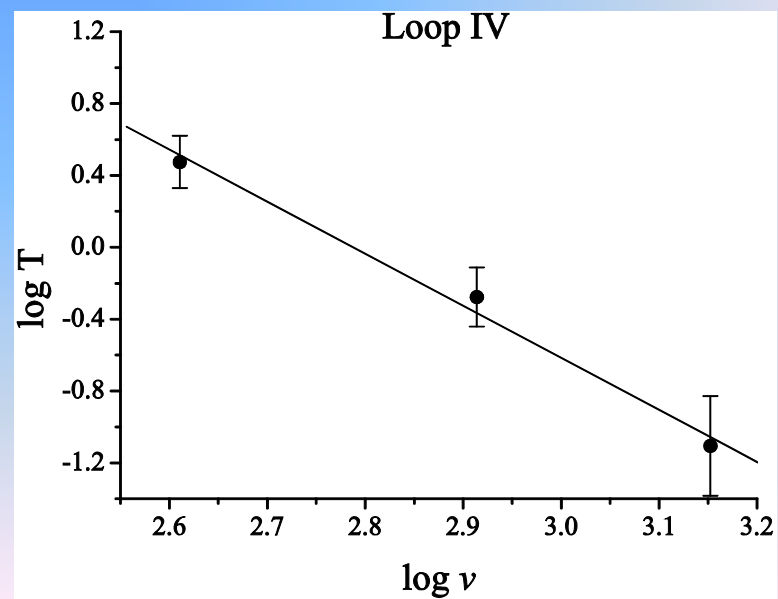
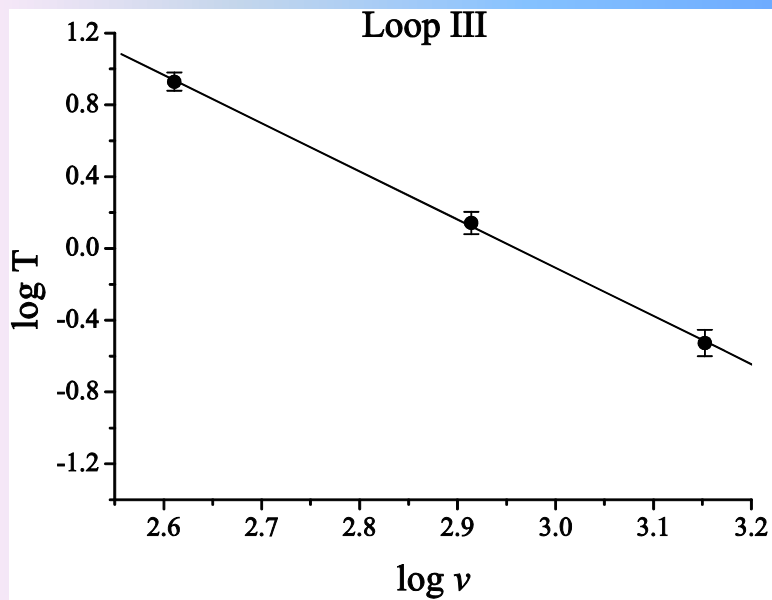
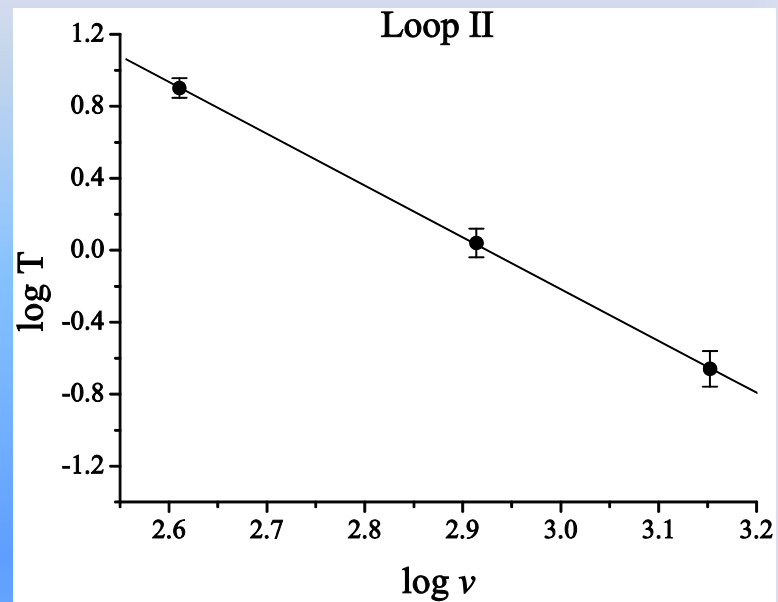
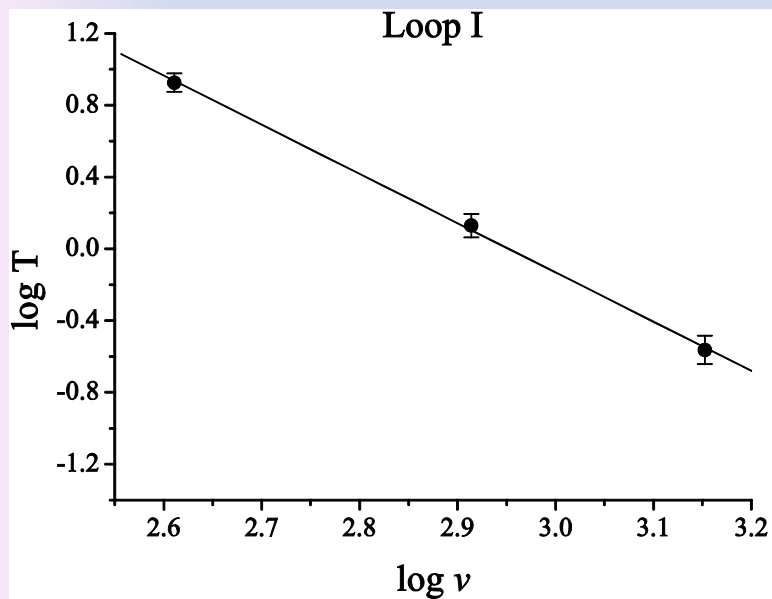
$$\log T = \log K - \beta \log v$$

Т-Т графици: $T(v_1) / T(v_2) = (v_1 / v_2)^{-\beta}$

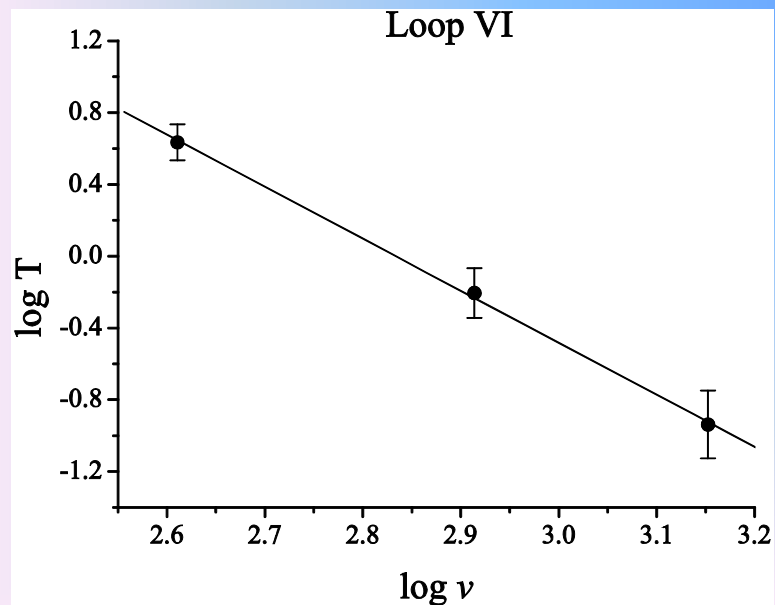
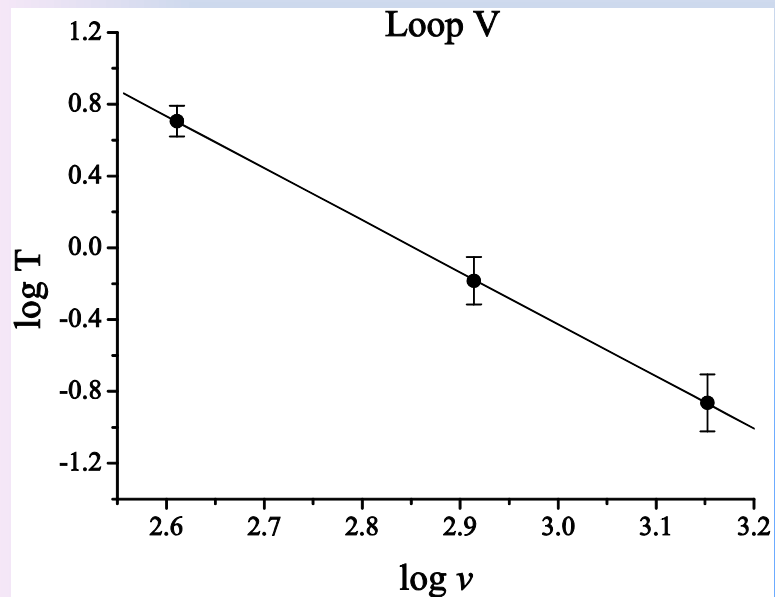
$$\beta = \log a_{12} / (\log (v_1 / v_2))$$

$a_{12} = T(v_2) / T(v_1)$ коеф. правца

Спектар Петљи I-IV

Спектар Петљи V и VI

Спектрални индекси из спектра

петља	β
I	2.74 ± 0.08
II	2.88 ± 0.03
III	2.68 ± 0.06
IV	2.90 ± 0.28
V	3.03 ± 0.15
VI	2.90 ± 0.09

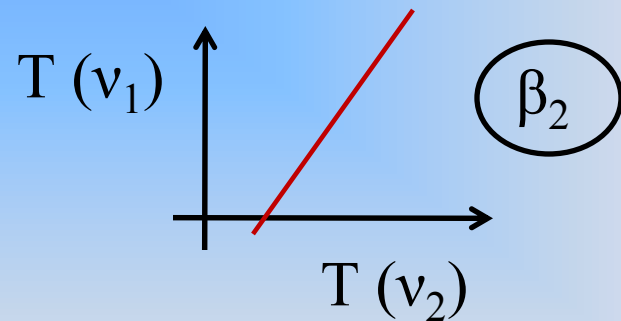
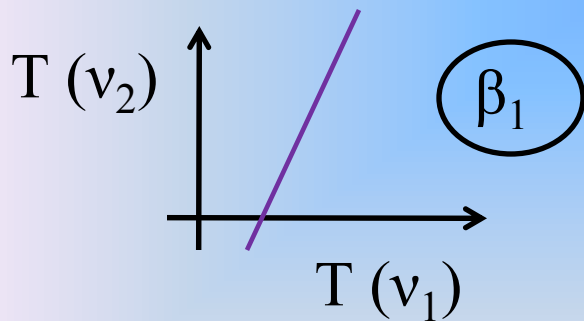
T-T метод

x-оса: температура на једној фреквенцији

y-оса: температура на другој фреквенцији

За израду T-T графика користе се само заједничке тачке за обе фреквенције, тј. само оне тачке са истим (l, b) .

Један T-T график се црта за једну гал. латитуду, у одређеном интервалу гал. лонгитуда.

$$\beta = (\beta_1 + \beta_2) / 2$$

Изравнање података

(*smoothing, retabulating*)

Различита резолуција мерења:

1420 MHz \rightarrow 35'	$\Delta l = \Delta b = (1/4)^\circ$
820 MHz \rightarrow 1°.2	$\Delta l = \Delta b = (1/2)^\circ$
408 MHz \rightarrow 0°.85	$\Delta l = \Delta b = (1/3)^\circ$

Мерени подаци имају различите резолуције за различите фреквенције. Да би подаци били самерљиви, вршимо конволуцију карата неба на најлошију резолуцију. Тако податке на 1420 и 408 MHz изравнавамо на резолуцију 0.5x0.5, што је резолуција прегледа на 820 MHz.

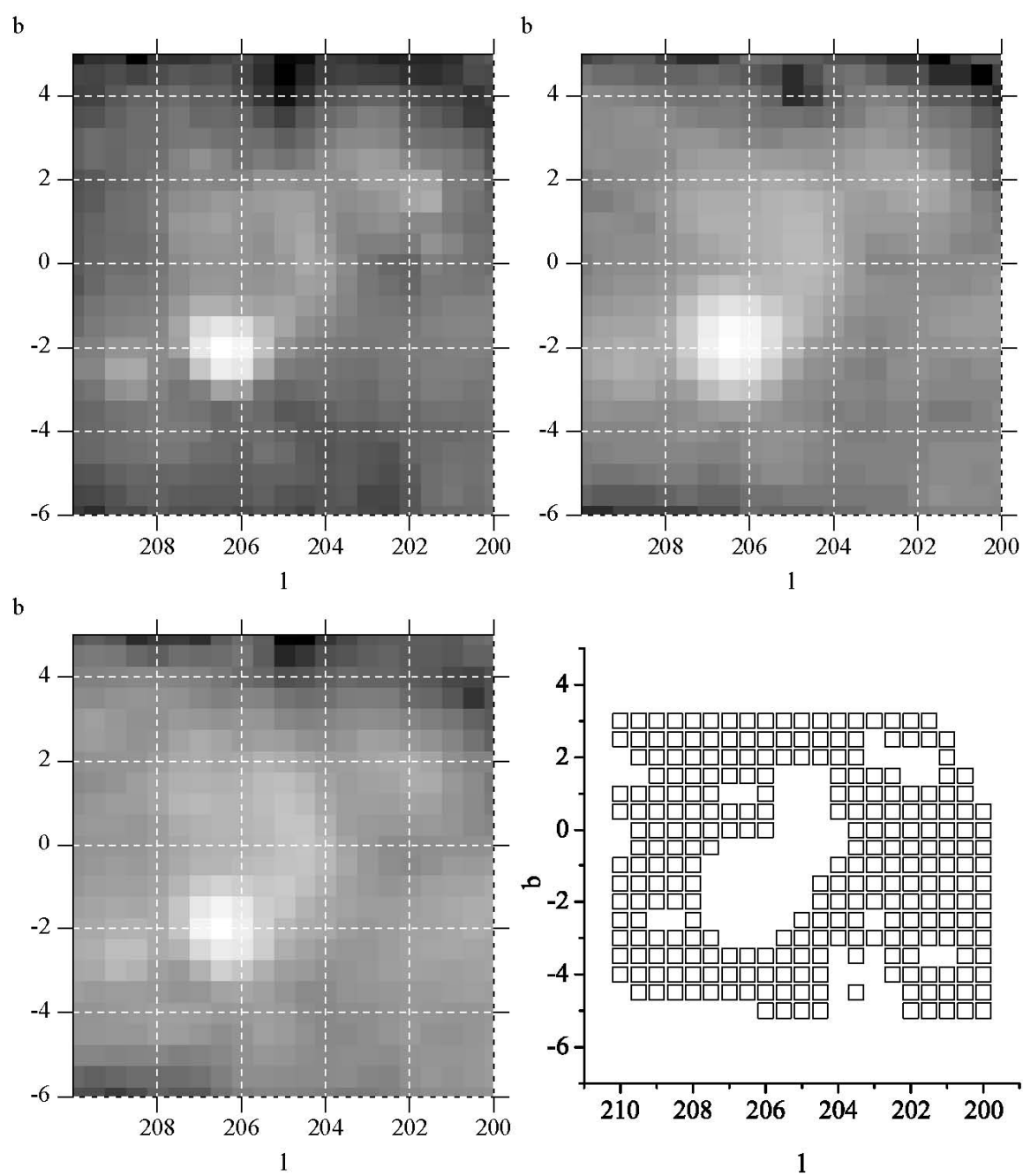
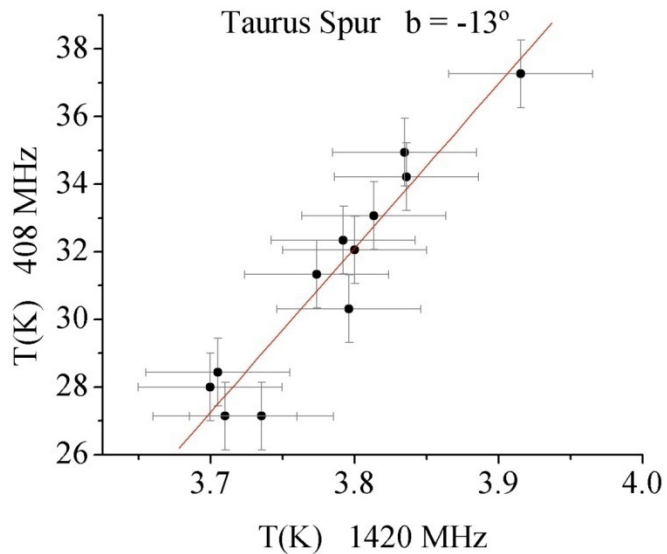
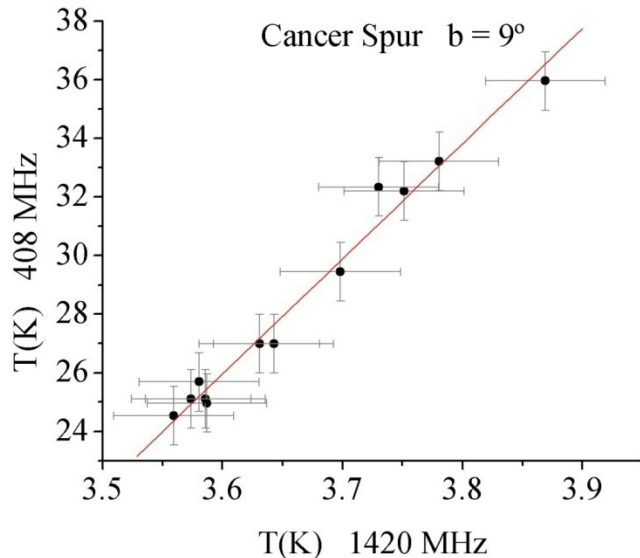

Fig. 4 The data retabulated to $0^\circ.5 \times 0^\circ.5$ resolution, for the following frequencies: 1420 MHz (top left), 820 MHz (top right) and 408 MHz (bottom left). **Bottom right:** the common pixels which belong to the loop area at all frequencies.

примери Т-Т графика

Петља V, лук у Бику,
на латитуди $b = -13^\circ$,
у интервалу лонгитуда
 $l = 178^\circ, 189^\circ$

Петља VI, лук у Раку,
на латитуди $b = 9^\circ$,
у интервалу лонгитуда
 $l = 196^\circ, 207^\circ$

Спектрални индекси Петље V између 1420 MHz и 408 MHz

лук у Биксу	
b(°)	$\beta \pm \Delta\beta$
-13	$3,11 \pm 0,08$
-14	$2,92 \pm 0,08$
-15	$2,87 \pm 0,09$
-16	$2,82 \pm 0,20$
-17	$2,75 \pm 0,12$
-18	$2,85 \pm 0,12$
-19	$2,96 \pm 0,06$
-20	$2,87 \pm 0,12$
-21	$2,88 \pm 0,18$
-22	$2,90 \pm 0,10$
-23	$2,92 \pm 0,06$
-24	$2,87 \pm 0,08$
-25	$2,83 \pm 0,11$
$\langle \beta \rangle = 2,89 \pm 0,10$	

лук у Рибама	
b(°)	$\beta \pm \Delta\beta$
-39	$2,62 \pm 0,07$
-40	$2,58 \pm 0,19$
-41	$2,83 \pm 0,10$
-42	$2,63 \pm 0,10$
-43	$2,42 \pm 0,17$
-44	$2,69 \pm 0,13$
-45	$2,38 \pm 0,09$
-46	$2,56 \pm 0,11$
-47	$2,73 \pm 0,14$
-48	$2,81 \pm 0,16$
-50	$2,65 \pm 0,13$
$\langle \beta \rangle = 2,63 \pm 0,12$	

лук у Пергазу	
b(°)	$\beta \pm \Delta\beta$
-24	$2,84 \pm 0,08$
-25	$2,86 \pm 0,06$
-26	$2,94 \pm 0,06$
-27	$2,92 \pm 0,05$
-28	$3,03 \pm 0,05$
-29	$2,96 \pm 0,06$
-30	$3,02 \pm 0,09$
-31	$3,19 \pm 0,10$
-32	$3,52 \pm 0,06$
-33	$3,28 \pm 0,09$
-34	$3,32 \pm 0,12$
-35	$3,53 \pm 0,08$
-36	$3,40 \pm 0,11$
-37	$3,44 \pm 0,13$
-39	$2,58 \pm 0,32$
$\langle \beta \rangle = 3,12 \pm 0,09$	

$$\beta_5 = 2,90 \pm 0,10$$

Спектрални индекси Петље VI између 1420 MHz и 408 MHz

лук у Лаву	
b(°)	$\beta \pm \Delta\beta$
30	$2,85 \pm 0,13$
31	$3,01 \pm 0,07$
32	$2,89 \pm 0,10$
33	$2,93 \pm 0,17$
34	$2,99 \pm 0,13$
35	$3,00 \pm 0,07$
36	$2,86 \pm 0,15$
37	$2,95 \pm 0,12$
38	$2,97 \pm 0,15$
39	$2,73 \pm 0,20$
40	$2,79 \pm 0,16$
$\langle\beta\rangle = 2,91 \pm 0,13$	

лук у Раку	
b(°)	$\beta \pm \Delta\beta$
6	$2,86 \pm 0,08$
7	$3,04 \pm 0,06$
8	$2,99 \pm 0,06$
9	$2,95 \pm 0,04$
10	$2,88 \pm 0,06$
11	$2,73 \pm 0,07$
12	$2,81 \pm 0,09$
13	$2,79 \pm 0,07$
14	$2,85 \pm 0,10$
15	$3,01 \pm 0,12$
16	$2,94 \pm 0,08$
17	$2,69 \pm 0,10$
18	$2,60 \pm 0,15$
19	$2,60 \pm 0,18$

лук у Раку	
b(°)	$\beta \pm \Delta\beta$
20	$2,42 \pm 0,16$
21	$2,37 \pm 0,23$
22	$2,48 \pm 0,34$
23	$2,72 \pm 0,13$
24	$2,62 \pm 0,13$
25	$2,51 \pm 0,11$
26	$2,47 \pm 0,19$
27	$2,63 \pm 0,12$
28	$2,38 \pm 0,18$
29	$2,56 \pm 0,21$
30	$2,70 \pm 0,20$
31	$2,73 \pm 0,13$
32	$2,90 \pm 0,07$
$\langle\beta\rangle = 2,71 \pm 0,12$	

$$\beta_6 = 2,77 \pm 0,11$$

$\Sigma - D$ релација

Теоријска релација дијаметар – површински сјај:

$$\Sigma = A D^{-\beta}$$

D – пречник неког објекта

A – коефицијент који не зависи од D ; A зависи од почетне енергије коју је супернова предала остатку и од густине непо ремећене средине кроз коју се остатак шири

Удаљеност до неког објекта:

$$r = D / (2 \sin \theta)$$

D – линијски дијаметар

θ – угаони радијус

r – даљина (до центра петље)

(парсек: $1 \text{ pc} = 3.26 \text{ sv.god} = 3.09 \times 10^{16} \text{ m}$)

Пречници и удаљености радио-петљи I-VI

$$\Sigma_{1\text{GHz}} = 8,43 \times 10^{-18} D^{-2,06} \quad (1)$$

назив петље	пречник D (pc)	удаљеност r (pc)
Петља I	169 ± 24	99 ± 17
Петља II	187 ± 27	129 ± 23
Петља III	167 ± 24	150 ± 30
Петља IV	310 ± 44	462 ± 66
Петља V	229 ± 32	121 ± 17
Петља VI	238 ± 34	125 ± 18
Петља V + VI	269 ± 38	142 ± 20

$$\Sigma_{1\text{GHz}} = 2,5 \times 10^{-15} D^{-3,4} \quad (2)$$

назив петље	пречник D (pc)	удаљеност r (pc)
Петља I	119 ± 17	70 ± 12
Петља II	127 ± 18	88 ± 16
Петља III	118 ± 17	106 ± 21
Петља IV	172 ± 24	257 ± 50

релација (1): Urošević 2002, SAJ, **165**, 27

("master" $\Sigma - D$ релација за галактичке са вангалактичким остацима)

релација (2): Arbutina et al. 2004, MNRAS **350**, 346

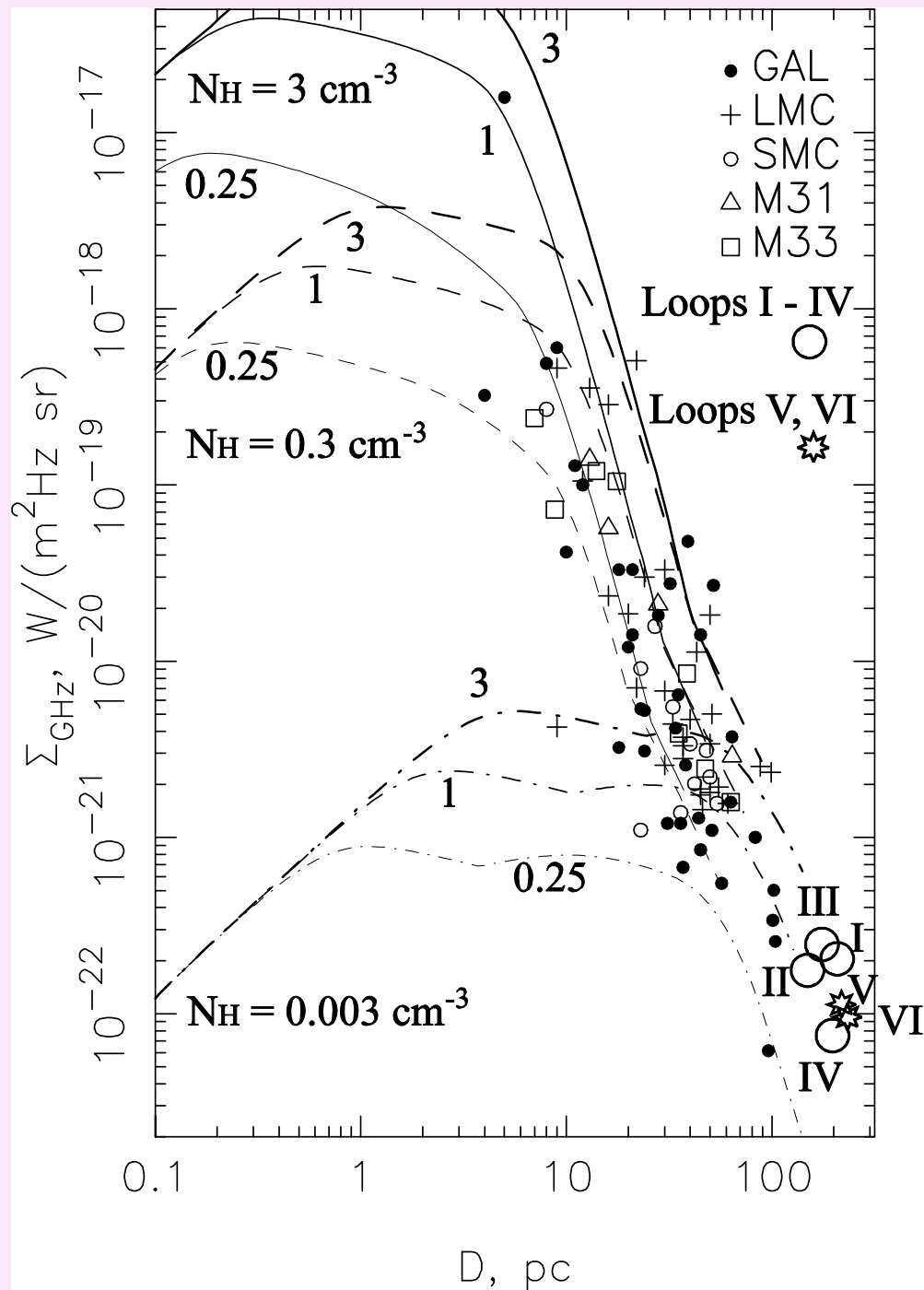
($\Sigma - D$ релација за компактне остатке у галаксији M82)

Table 4. Brightnesses ($10^{-22} \text{ W m}^{-2} \text{ Hz}^{-1} \text{ Sr}^{-1}$) reduced to 1000 MHz.

Label of the loop	1420 MHz reduced to 1000 MHz	820 MHz reduced to 1000 MHz	408 MHz reduced to 1000 MHz
Loop I	2.19 ± 0.72	2.40 ± 0.47	2.22 ± 0.42
Loop II	1.85 ± 0.45	1.90 ± 0.34	1.85 ± 0.26
Loop III	2.32 ± 0.62	2.50 ± 0.38	2.36 ± 0.40
Loop IV	0.66 ± 0.74	0.91 ± 0.39	0.68 ± 0.42
Loop V	1.15 ± 0.46	0.97 ± 0.34	1.14 ± 0.24
Loop VI	0.98 ± 0.41	1.08 ± 0.34	0.98 ± 0.26

Table 5. Diameters (pc) and distances (pc) of the radio loops derived from the Σ - D relation given by Case & Bhattacharya (1998). Diameters and distances are calculated from brightnesses at 1420, 820 and 408 MHz, respectively, when reduced to 1 GHz. In the last, two columns there are average values of the diameters and distances of the radio loops.

Label of the loop	1420 MHz		820 MHz		408 MHz		average	
	Diameter	Distance	Diameter	Distance	Diameter	Distance	Diameter	Distance
Loop I	132 ± 20	77 ± 14	127 ± 19	74 ± 13	131 ± 20	77 ± 14	130 ± 20	76 ± 14
Loop II	141 ± 22	97 ± 18	140 ± 21	97 ± 18	141 ± 22	98 ± 18	141 ± 22	97 ± 18
Loop III	129 ± 20	115 ± 24	125 ± 19	112 ± 23	128 ± 20	115 ± 23	127 ± 22	114 ± 24
Loop IV	218 ± 33	325 ± 67	190 ± 29	283 ± 58	214 ± 32	319 ± 65	207 ± 32	309 ± 64
Loop V	172 ± 26	91 ± 16	185 ± 28	98 ± 17	173 ± 26	91 ± 16	177 ± 27	93 ± 17
Loop VI	184 ± 28	97 ± 17	177 ± 27	93 ± 16	184 ± 28	97 ± 17	182 ± 28	96 ± 17

Дијаграм површински сјај – дијаметар (Berezhko & Völk 2004, A&A 427, 525), са додатим вредностима за Петље I-VI.

Приказане су три различите вредности за густину МЗМ: $N_{\text{H}} = 3, 0.3$ и 0.003 cm^{-3} , а за сваку од њих дате су по три вредности за енергију експлозије: $E_{\text{SN}} = 0.25, 1$ и $3 \times 10^{51} \text{ erg}$.

Закључци

Њ посматрања емисије неба у радио-континууму на 1420, 820 и 408 MHz омогућила су одређивање средњих температура, површинских сјајева и удаљености главних Галактичких петљи I-IV, Петљи V и VI, као и мањих *SNR*-ова као што су *Cyg* и *Mon*

потврђено је њихово нетермално порекло из температурских спектралних индекса који су рачунати на два начина (помоћу спектара и T-T графика)

растојања за све петље су израчуната на основу површинских сјајева и угаоног пречника радио-петљи помоћу $\Sigma - D$ релација

процењене су почетне енергије експлозије и густине МЗМ које одговарају овим петљама

резултати иду у прилог већ дуже време познатој чињеници да петље вероватно еволуирају у ређој средини

Референце:

1. Borka Jovanović V., Urošević D., 2009, *Astron. Nachr* (у штампи)
2. Borka Jovanović V., Urošević D., 2009, *Publ. Astron. Obs. Belgrade* (у штампи)
3. Borka Jovanović V., Urošević D., 2008, *Publ. Astron. Obs. Belgrade*, 84, 459.
4. Borka V., Milogradov-Turin J., Urošević D., 2008, *Astron. Nachr.*, 329, 397.
5. Borka V., 2007, *MNRAS*, 376, 634.
6. Borka V., 2006, *Book of contributed papers of the 23rd SPIG*, 599.
7. Borka V., Milogradov-Turin J., Urošević D., 2006, *Publ. Astron. Obs. Belgrade*, 80, 61.